

CHAMBRE DES DÉPUTÉS
GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG

Session ordinaire 2019-2020

FC/PR

P.V. CEB 23

Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire

Procès-verbal de la réunion du 29 juin 2020

Ordre du jour :

1. **Dossier LUXEOSys**
- Entrevue avec M. Étienne Schneider, ancien Ministre de la Défense
2. **Divers**

*

Présents : Mme Diane Adehm, Mme Semiray Ahmedova, M. Guy Arendt, M. André Bauler, Mme Djuna Bernard, M. Sven Clement, M. Frank Colabianchi, M. Mars Di Bartolomeo, M. Gast Gibéryen, Mme Lydia Mutsch remplaçant M. Claude Haagen, M. Jean-Marie Halsdorf, Mme Cécile Hemmen, Mme Octavie Modert, M. Gilles Roth, M. Claude Wiseler

M. David Wagner, observateur délégué

Mme Stéphanie Empain, M. Charles Margue, observateurs

M. Étienne Schneider, ancien Ministre de la Défense

Mme Nina Garcia, M. Alex Riechert, du Ministère des Affaires étrangères et européennes

Mme Francine Cocard, de l'Administration parlementaire

Excusé : M. François Bausch, Ministre de la Défense

*

Présidence : Mme Diane Adehm, Présidente de la Commission

*

1. **Dossier LUXEOSys**
- Entrevue avec M. Étienne Schneider, ancien Ministre de la Défense

Mme Diane Adehm, Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.- souhaite la bienvenue. Un verbatim est demandé.

M. Étienne Schneider.- Merci, Madamm Presidentin. Ech si frou, dass ech dann elo ka kommen. Ech hat och proposéiert gehat an enger Mail un d'Presidentin, dass et eventuell géif

Sënn maachen, datt ech zesumme mat deene fréieren, menge fréiere Mataarbechter heihi kéim, fir dat zesummen ze definéieren, well ech warscheinlech an d'Situatioun geroden, dass Dir déi eng oder aner technesch Fro hutt, déi ech lech als Minister net ka beäntwerten, well ech als Minister net esou déif an engem techneschen Dossier befaasst ka ginn.

Mee bon, Dir hutt déi zwee Hären, den Här Beaudot an den Här Heck jo virun zwou Woche gesinn. Ech hoffen, dass do déi technesch Froen alleguerte konnte beäntwert ginn. Ech probéieren lech dann elo einfach eng Kéier aus all deem, wat ech héieren hunn an deene leschte Méint, an ech muss lech soen, dass dat mech awer e bësse rose gemaach huet, dass ech permanent iwwerall an de Medien duergestallt gi wéi e Gangster, deen hei probéiert hätt, d'Parlament unzeschmieren, deen hei gelunn hätt, et cetera, ouni dass mat mir driwwer geschwat gëtt, an ouni dass gefrot gëtt, eng Positioun vu mir zu deene Reprochen virdrun ze héieren, ier ee mat esou Saachen an d'Ëffentlechkeet geet.

Mee bon, dat ass en Deel vun där Politik, déi ech jo verlooss hunn. Dat muss ech dann esou akzeptéieren.

Ech wëll lech awer hei vläicht préliminairement nach eng aner Saach soen, déi ech awer an deem ganze Prozess hei relativ erstaunlech fonnt hunn, fir net souguer ze soen, dass et eppes ass, wat ech esou nach ni gesinn hunn. Dat ass, dass ee Rapport gemaach gëtt vun enger Consultinggesellschaft iwwer e Projet, iwwer e Virfall, deen ech d'ailleurs ni gelies hunn, well eebe just déi Aart a Weis, wéi dee Rapport gemaach ginn ass, mech zudéifst revoltéiert huet.

Wou kann een esou ee Rapport maachen, ouni mat engem eenzege Personnage oder nëmme mat engem eenzege Personnage ze schwätzen, deen dee Projet ausgeschafft huet respektiv deen an deem Projet implizéiert war. Dat ass eppes, wat mer komplett entgeet. Dat ass eigentlech eppes, wat ech vun där Gesellschaft, déi dat do gemaach huet, ni kannt hunn, dass se esou onprofessionell do erugeet. Ech mengen, dass ee sech hätt domadder befaassen a sech Zäit huelen, och eeben déi Leit ze befroen, déi deemools dee Projet ausgeschafft hunn, da wäire vill Saachen, déi herno en public diskutéiert gi sinn, op eng negativ Aart a Weis, déi hätten do kënne gekläert ginn.

Ech wëll och d'émblée eppes ganz kloerstellen, wat hei dee Surcoût ugeet, vun deem elo rieds geet, wéi héich en och ëmmer ass. Ech mengen den Här Bausch huet als neie Minister vun 140 bis 180 Milliounen Euro geschwat. Ech loossen dat elo emol esou an de Raum gestallt. Ech stellen lech just eng Fro: Wéi een Interêt hätt ech gehat als Minister, als deemolege Minister, fir lech net dee gesamte Käschtépunkt vun deem Projet hei duerzeleeën? Wéi een

Interêt hätt ech gehat? Ech war Minister, ech war Vizepremier an där Regierung an ech hat virun allem eppes, nämlech de Go vun der Regierung, fir den Defensebudget drasteg an d'Luucht ze setzen iwwert déi nächst Joren, wat dorausser ervirgeet, dass mer, dass de Premierminister am Joer 2014 um Sommet zu Wales den Accord ginn huet, dass Lëtzebuerg säin Effort de défense vun 0,4 % op 0,6 % géif bis 2020 hiewen, dat heescht an d'Chiffres absoluten vun 80-90 Milliounen Budget d'Joer op 400 Milliounen Budget d'Joer.

Ech wëll ech just soen, dass mir am Ministère uerg Problemer hate Projeten ze fannen, fir déi Suen do auszeginn, fir déi Suen d'autant plus sënnavoll auszeginn. Dat heescht, wann dee Projet hei, dee mir, an ech mengen och den aktuelle Minister gesäit dat nach esou, dass dat en absolutt sënnavolle Projet ass. Wann deen eeben eng Rei Milliounen méi kascht hätt, dann hätt en déi méi kascht, mee e wär an deem, en hätt voll an dee Budget gepasst. Ech hat den Accord vun de Finanzen, dass mer eeben an deem Budget Défense eeben ëm esou vill Milliounen müssen all Joer an d'Luucht goen. A meng Charge war et, Projeten, sënnavoll Projeten ze fannen, fir dat Engagement, dat mer vis-à-vis vun eisen NATO-Partner geholl hunn, fir dat och ze erfëllen. Ergo, ob de Projet 180 oder 280 Milliounen kascht hätt, wär largement a meng Enveloppe eragaang an et wär largement ofgedeckt gewiescht vun allen Decisiounen, déi d'Regierung geholl huet a vun allen Decisiounen, déi Engagementer, pardon, déi d'Regierung geholl huet vis-à-vis vun der NATO.

Dann ass et och esou, wëll ech hei just a Klammere soen, wat mech e bëssen erstaunt, dat selwecht Joer, wou ech dee Projet hei stëmme gelooss hunn, hunn ech och e Projet missen an d'Chamber bréngen, fir d'Frais de fonctionnement vun deem berüchtigte Fliger A400M hei ze autoriséieren. Dat ware Frais de fonctionnement, déi och net am initiale Projet virgesi waren. Ech erënneren ech, den initiale Projet war virgesinn 132 Milliounen Euro fir de Fliger ze kafen an ech hunn 2018 misse mat engem Projet heihinner kommen an d'Parlament vu 400 Milliounen Euro fir d'Fonctionnementskäschte vun deem Fliger ze bedreiwen. Ech kritiséieren dat guer net. Ech stelle just fest, dass dat deemools scheinbar absolutt normal war, kee Problem war, keen Thema war. An hei ass elo déi grouss Diskussioun. Dat selwecht hate mer d'ailleurs deemools mat den Dingen an dat selwecht hate mer och mat anere Projeten, déi am militäreschen Beräich gemaach gi sinn.

Da wëll ech ech soen: Firwat hu mer dee Projet do gemaacht, einfach emol vum Prinzip hier? Ech hunn dat ëmmer gesot, an ech mengen an der Defensekommissioun wësse se dat zumindest, ech hunn ëmmer gesot, wa mer scho musse méi Sue fir d'Defense ausginn, da musse mer se och esou ausginn, dass se e Retour économique op Lëtzebuerg hunn. Ech erënneren drun, dass ech och Wirtschaftsminister war an dass et mer wichteg war, dass mer

d'Suen net einfach zur Fënster erausgeheien, spréich an d'Ausland Material kafe ginn, an dass eis Ekonomie näischt dovunner huet.

Dobäi kouw, dass mer an deene leschte Joren dee ganze Spacesecteur ganz staark developpéiert hunn zu Lëtzebuerg. An drëtt Argument, fir op déi Satellittentechnologie ze goen, war déi, dass mer den Knowhow hunn iwwert SES, déi mer zu Lëtzebuerg hunn, mee och iwwer LuxGovSat, déi mer jo kuerz virdru gegrënnt hunn an dass et also duerchaus Sënn géing maachen, fir esou ee Projet ze maachen, d'autant plus wou e vun der NATO gewënscht war, fir deen hei ze maachen a fir deen hei ze developpéieren a fir dann och, an dat ass mengen ech en net onweesentleche Punkt, fir dofir ze suergen, dass eis Arméi, déi jo op Reconnaissance spezialiséiert ass, dass déi muer och d'Moyenen huet, fir an deem Domän weider hire Mann an hir Fra kënnen ze stoen op dem NATO-Niveau.

An ech explizéiere mech. De Moment si mer esou ekipéiert, dass mer, ech soen dat elo mol e bësse karrikatural, dass mer am Krichsfall missten, fir d'Reconnaissance ze maachen, eis Zaldotinnen an Zaldote mat Dingen un d'Front schécken, fir do ze kucke wat do leeft, mam Risiko, do ofgeschoss ze ginn.

Haut hu mer Technologien, souwuel Satellittentechnologien wéi och Dronentechnologien, déi dat doten alles eriwwegen. Dat heescht déi de Risiko vun de Mënschen, vun de Persounen an der Arméi ewechhuelen an déi virun allem och d'Reconnaissance bedeiten, méi einfach a méi effikass maachen. An dofir war et fir eis evident, wann d'Haaptaufgabegebitt vun eiser Arméi déi vun der Reconnaissance ass vis-à-vis vun der NATO, da solle mer eis och esou opstellen, dass mer déi Aarbecht och kënnen leeschten a se esou kënnen leeschten, dass se esou wéineg wéi méiglech Risiko fir déi bedeelegt Leit mat sech bréngt. An dofir hu mer an de Lignes directrices, déi Dir hei alleguete mat decidéiert hutt, déi an enger Heure d'actualités oder engem Débat de consultation, mengen ech war et, hei am Parlament diskutéiert gi sinn an ugeholl gi sinn. An an deene Lignes directrices steet dran, dass mer eis an deem dote Beräich an deenen nächste Jore wëllen als Arméi verstärkt opstellen, dass mer eis wëllen déi Capacitéite ginn, dass mer wëllen déi Leit rekrutéieren an der Arméi, déi déi doten Aarbechten an deenen nächste Jore kënnen maachen a weider ausbauen.

Dat ass hei ugeholl ginn. Do war, mengen ech, eng grouss Majoritéit, fir an déi dote Richtung ze goen. A vun dohier huet dee Projet eeben och just genoe doranner gepasst, fir dat doten ze maachen.

Et ass och drëm gaang, fir d'Attraktivitéit vun der Arméi ze erhéijen, well mer eis gesot hunn, mat deenen doten neie Beruffer, déi mer kënnen an der Arméi developpéieren, attiréiere mer vläicht méi jonk Leit, zemools eeben am Kader vun de méi héichausgebilde Leit, fir an d'Arméi ze kommen, fir sech an der Arméi ze engagéieren.

Et war also op alle Fall e komplette Kader do an eng kloer Strategie do, wéi mer eis Arméi wéilten an deenen nächste Jore méi attraktiv maachen.

Da wëll ech e Wuert soen zu deem Datum, well ech dat och ëmmer erëm gelies oder héieren hunn, dass dee Projet hätt missen duerchgebootscht ginn, fir virun de Walen dat doten nach ze maachen. Also wann Der wësst, a wéi enger Partei dass ech nach ëmmer sinn, mee deemools fir wéi eng Partei dass ech an d'Walen hu misse goen am Oktober, kënnt Der lech virstellen, dass ech bedeitend méi frou gewiescht wär, de Projet wär gestëmmt ginn esou wéi e geplangt war, nämlech am Dezember dat Joer virun de Walen an net dräi Méint virun de Walen. Mat engem Projet vun 180 Milliounen Euro an d'Defense ze investéieren als Sozialist a Walen ze goen, dat ass definitiv kee Pluspunkt. Domat wënnt een definitiv kee Bouquet Blummen an nach vill manner Stëmmen um lénke Bord. An ech mengen do sinn och eng Rei Leit hei, déi mer dat kënne bestätegen.

Dofir ze mengen, ech hätt dee Projet do pousséiert, fir dass deen nach virun de Wale gestëmmt gëtt, fir dass ech mer en nach un den Hutt ka spéngelen, dee läit nu wierklech komplett aus der Realitéit vun deem wat Sache war. De Punkt war ganz einfach deen, dass mer en Engagement vis-à-vis vun der NATO haten. Dat hu mer geholl 2016 oder 2017, ech kann et net méi prezis soen. Mee ech weess awer nach prezis, dass mer mat deem Engagement eis och engagéiert hunn, dass dee ganze System operationell misst sinn 2023. A wann d'NATO domadder rechent, dass Der 2023 déi Aktivitéiten do kënnt lancéieren, da musst Der och kucken, dass et klappt.

An do hu mer, wéi dat mengen ech an all Ministère reegelméisseg de Fall ass, dass ee mat sengen Haaptleit kuckt, wéi eng Projete stinn nach un, wou sinn Urgencen a wou net. Do ass deen dote Projet zu engem vun den Urgencen erkläert ginn, an dat war e Joer virun de Walen d'ailleurs, fir de Kalenner kënnen anzehalen, well einfach vun hannen no vir gerechent ginn ass. Wa mer wëllen 2023 prett sinn, da mussen déi verschidden Etappe vum Projet mussen esou an esou zréckgerechent ginn. An do koume mer dorobber, dass eigentlech de Projet misst am Dezember Fréijoer 2018 spéitstens gestëmmt sinn, fir dass mer herno net an d'Bredouille kommen, fir alles ze reegelen an alles hinzekréien.

Herno hu mer Retard kritt aus verschiddene Grënn, zum enge well d'IGF, wéi de Projet um Ordre du jour war vum Regierungsrot, nach keen Avis hat. Do ass e vertaagt gi vum Dezember an de Januar. Duerno war e Problem mat engem Avis vum Staatsrot, deen net erbäikoum. Mat all deem Geschéck si mer eeben herno op deem Datum gelant op deem mer gelant sinn an deen Der kennt.

Dann déi Reproche, déi ech dann och duerch d'Medien dauernd héieren, dat ass dass ech, wéi de Projet hei gestëmmt ginn ass, lech verschwiegen hätt, dass et mat de Suen net géing duergoen, fir dee Projet ze maachen. Nach eng Kéier, ech hat absolutt kee Grond gehat, fir dat hei ze verschweigen. Mee d'Realitéit ass einfach déi, dass deen Dag ier ech heihinner koum an de Plenum, dass ech do eréischt de Go ginn hu menge Leit, fir an intensiv Präisverhandlungen ze goe mat OHB, nodeem déi RFI gemaach ginn ass, nodeem also eng Rei Ubidder, Airbus an Thales, och gefrot gi sinn, fir eng Offer ze maachen. Déi Offeren, déi ware bedeitend méi héich am Präis wéi - ech probéieren dat elo just zrëckzefannen, ob ech dat nach hunn, déi Präisser -, si waren op alle Fall bedeitend méi deier wéi dat wat OHB dee Moment proposéiert hat.

Mee dat war net deen eenzege Grond, wëll ech hei soen, firwat mer och do herno just nach mat OHB-I handelt hunn. Et goufen nach zwee aner Grënn. Éischtens deen, dass OHB-I déi eenzeg waren, déi bereet waren, pour le reste mat Lëtzebuurger Firmen zesummenzeschaffen an deem heiten Dossier. Dat heescht, dat ass dat, wat ech lech sot, vum Retour économique op Lëtzebuerg.

Dat heescht, mir hätten e Partenariat gehat tëschent OHB-I, déi d'ailleurs och hei zu Lëtzebuerg present sinn, mee awer och mat LGS, LuxGovSat, wou jo eng Gesellschaft ass, déi mer och hei zwëschent dem Staat an der SES gegrënnt hunn. Si ware bereet mat HITEC zesummenzeschaffen. Se ware bereet mat Luxspace zesummenzeschaffen. Dat heescht dee Montant, dee mer un OHB-I bezuelt hätten, wär zu engem gudden Deel erëm un ekonomesch Acteuren hei zu Lëtzebuerg zrëckgefall. An dofir war dat ee wichtegt Argument, well déi zwee aner hu kategoresch refuséiert mat Lëtzebuurger Entreprises ze schaffen. Déi sote ganz kloer, dass si de Projet komplett géinge bei sech entwéckelen an en dann à Dispositioun stellen, mee haten absolutt keen Interêt mat Lëtzebuurger Firmen ze schaffen. Fir mech war dat schonn e wichtige Grond, fir net begeeschtert ze si vun deenen zwou Offeren.

Dobäi koum, wéi gesot, dee vum Präis. Airbus huet eng éischt Präisoffer gemaach vun xxx Milliounen Euro, huet awer dunn, wéi se gesinn hunn, dass mer net begeeschtert waren, huet

de Präis reduzéiert op xxx Milliounen Euro. Thales huet en éischte Präis gemaach gehat vun xxx Milliounen Euro an ass dunn erofgaangen op xxx Milliounen Euro¹.

Ergo soen ech mer als Minister, wann ech esou en Invest maachen, dat ass mir ze vill Risiko. Wann ech en Engagement huele muss, dass ech op all déi Doleancen aginn, déi dee Staat, vun deem, wou den Operateur schafft oder vu wou dee kënnt, dann hunn ech herno e Satellitt, deem am Zweifelsfall oder am Noutfall net do asetzbär ass, wou vläicht d'NATO e bräicht an dofir war dat ee Grond méi, fir net op déi doten zwee Operateuren eriwwer ze goen a fir mat OHB-I weider ze verhandelen.

An nach eng Kéier, deem Dag wou ech lech hei am Parlament sot, mir géinge mam Budget eens ginn, do wousste mer zwar, dass et géing knapp ginn, well mir haten eng Offer vun 165 Milliounen Euro. Et sollten awer och nach 15 Milliounen Euro do si fir deem LGS-Deel ofzedecken. Mee meng Leit hu mir verséichert, an ech hoffen, dass se dat och hei gesot hunn, hu mir verséichert, dass mer mam Präis sécher eens ginn aus deem einfache Grond, well mer jo elo eréischt an d'Endverhandlung mat OHB-I ginn an dass mer doduercher dee Präis esou gedréckt kréien, dass déi 15 Milliounen nach dra passe respektiv déi 10 Milliounen, déi da gefeelt hätten, dass mer déi um Präis kéinte gedréckt kréien.

Herno huet sech awer dunn nach erausgestallt, dass, bon, herno am September wousste mer dann dunn, dass awer um Präis näischt méi weider ze maachen ass. Au contraire, en ass nach an d'Luucht gaang opgrond vun enger Recommandatioun vun SES, déi sot, mir hätte besser eng total Versécherung op dee Satellitt ze maachen, fir de Fall, wou eppes schif geet.

Déi, déi mir haten, mir hate wuel eng Versécherung virgesinn, mee mir haten awer net den Totalverloscht virgesinn an SES war der Meenung, et wär besser, wa mer dat géinge maachen. Dat huet dunn de Präis nach eng Kéier ëm ronn 3 Milliounen an d'Luucht gesat, soudass mer bei 168 Milliounen waren.

Wéi ech deemools meng Beamten dann dunn drop ugeschwat hunn, wéi mer dann elo sollen domadder eens ginn, wann ech e Kontrakt vun 168 Milliounen ënnerschreiwen an ech brauch der awer och nach 15, fir LGS ze bezuelen, dunn ass mer gesot ginn, dass dat eigentlech kee Problem dierft sinn, well am Projet virgesi war, d'Biller ze verkafen, 10 % vun de Capacitéiten ze verkafen, wat eng Recette vu ronn 31 Milliounen Euro laut den deemolege Präisser vun deene Biller ausgemaach hätt, 31 Milliounen Euro d'Joer par rapport zu 1,5 Milliounen Euro,

¹ Les chiffres cités sont soumis à une clause de confidentialité.

déi d'Gestioun vun LGS d'Joer kascht hätt. Dat war eppes, wat mech à la base recomfortéiert huet, fir dass mer ënnert dem Stréch eens ginn. Mee mir hunn awer och gesot, wa mer elo fäerdeg si mat deem Ganzen, da musse mer kucke wat mer domadder maachen, ob mer domadder an d'Chamber ginn an da probéieren de Budget do nach eng Kéier ze änneren, oder ob mer an d'Chamber ginn a soen, majo mir iwwerhuelen déi Fraisen iwwert den normale courante Budget vun der Defense. Da gëtt de Pluriannuel an der Defense dem normale Budget ugepasst. Oder mir decken et einfach mat deene Recetten, déi mer kréien.

Bon, dat heite war, wéi gesot, Enn September. Zwou Wochen duerno ware Walen an duerno war et net méi onbedéngt en Haaptsujet, och net bei mir, muss ech lech ganz éierlech soen, fir dee Projet hei weider ze suivéieren. Duerno wësst Der, dass ech am Dezember net méi Defenseminister war. A vun do un huet sech de Projet aus mengen, ech soen elo mol, mir einfach entzunn. An ech hunn och do kee Suivi méi gehat vun deem Projet.

Ech wëll hei awer och soen, an ech mengen dat ass jo warscheinlech ee vun de Grënn, deem dozou féiert, dass de Budget esou vill elo méi deier gëtt, dat ass, dass einfach eng Rei Saachen, déi deemools vu mir aus kloer waren an och vun den Experten aus kloer waren, dass déi herno net méi esou sollen ëmgemat ginn. Déi eng ass déi, dass déi Parabolantenne sollen op den Härebierg kommen. Firwat wollte mer dat deemools maachen? Well mer gesot hunn, do spuere mer immens Käschten, éischtens emol, well mer e Site sécurisé hunn, also net mussen iergendwou en neie Site fanne goen, deem adaptéieren an securiséieren. Zweetens, well mer vun der Post all déi Fiberleitungen scho fir de WGS-Projet dohi leeë gelooss hunn, déi also alleguerte sur place waren.

Deen eenzegen Invest, deem do komm wier, dat wär effektiv déi Sockelen, fir de Satellitt héich genuch ze stellen, fir dass en net duerch Beem, duerch de Bësch, dee ronderëm ass, net solle gestéiert ginn. Dat war also d'Maassgab, déi mir deemools haten. An ech kann lech soen, dass ech an deem doten Diskussiounen, an dat gëllt d'ailleurs och fir déi aner Punkten, déi ech lech elo wäert soen, ëmmer meng Reuniounen an der Defense mat den Defenseleit hat. An do war och ëmmer de Generol mat dobäi an hie war och ëmmer au courant vun all deem. An ech hunn ni an all där Zäit net eemol héieren, dass dat elo net sollt goen, weeder vun den Experten nach vun dem Chef d'état major vun deemools. Ech hunn allerdéngs net mam Här Nilles geschwat, well dee war net op engem Niveau, dass dee bei mir a Comité-de-coordination-Sitzungen hätt missen all Kéier dobäi sinn.

Et ass och esou d'ailleurs wat déi Kritik ugeet, dass hien näischt gewosst hätt, dat wonnert mech eigentlech op där enger Säit schonn, well et an de Lignes directrices kloer geschriwwen

ass, dass mer eeben déi Kompetenzen elo opbauen. Mee et wonnert mech och net aus deem einfache Grond, well mer zu deem Zäitpunkt, 2018, nach keng Leit wollten astellen an och 2019 nach net. Mee mir hunn am Pluriannuel, wat d'Personal ugeet, hate mer fir d'Joer 20 oder 22, nee 22, fir d'Joer 22, Poste virgesinn, fir Leit an deem dote Statut, also net an deem Statut, mat deene Capacitéiten anzestellen am Kader vum Ënneroffizéier. A mir haten och eis Experten, eis belsch Experten, déi eis confirméiert hunn, dass déi Formatoun, fir déi Aarbecht do ze maachen, dass dat eng Formatoun vu sechs Méint ass an dass dat an der belscher Arméi gang und gäbe ass an dofir och fir Lëtzebuerg kee Problem dierft duerstellen.

Voilà! Dat war de Punkt also vun den Antennen, déi sollten op den Härebiërg kommen, déi elo net méi sollen op den Härebiërg kommen. Ech kann lech definitiv net soe firwat dat elo net méi de Fall ass, well ech déi Informatiounen net krut hunn. Ech hu Gerüchter héieren, mee déi erspueren ech lech. Mee firwat dat elo technesch net méi gewollt ass, obschonn et virdrun technesch méiglech war, kann ech lech net soen.

Deen zweete Punkt ass deen, eebe just mam Personal. Mir hu gesot, esou wéi ech lech am Ufank gesot hunn, mir wëllen d'Arméi moderniséieren. Mir wëllen d'Arméi méi attraktiv maache fir jonk Ënneroffizéier a mir wëlle se schützen an hirem Domän, fir dee si zoustänneg sinn an der NATO, nämlech d'Reconnaissance maachen, an zwar andeem se net méi Reconnaissance musse maachen andeem se un d'Front fuere mat engem Camion, mee andeem mer dat iwwer Satellitten an iwwer Drone spéider kënne maachen.

Mir hunn deemools gesot, dass dat eng nei Attraktivitéit fir d'Defense, fir d'Arméi gëtt. Och dat ass ëmmer an deene Reuniounen vum Comité de coordination bei mir um Ministère diskutéiert gi mat alle relevante Perséinlechkeeten, nämlech den Direkter vun der Defense an de Chef vum État major. An och do ass mer ni gesot ginn, dass mer dat net sollte maachen. Firwat dat elo net méi sollt gemaach gi vun der Arméi bedauere mer. Éischtens emol bedauern ech et, well ech et schued fannen déi Opportunitéit do net ze ergräifen, fir eis do en Upgrade ze ginn an eise Formatiounen an an eise Capacitéiten.

Mee firwat dat elo net soll goen oder net méi gewënscht ass, entzitt sech dann och menge Kenntnisser. An da komme mer natierlech an déi Situatioun, wou 25 Leit, déi eigentlech fir d'Arméi sollte virgesi sinn an do iwwert den normalen annuellen Arméibudget sollte lafen, also net an deem Projet de loi vun den Investissementer virgesi sinn, dass déi natierlech elo mussen, wa se extern solle gemaach ginn, dass dat 25 Persounen sinn, déi mussen extern iergendwou akaf ginn an dann och bezuelt ginn.

Dat selwecht gëllt fir LGS. Bis sou laang wéi ech responsabel fir deen Dossier do war, war bei LGS am Conseil d'administration reegelméisseg rieds vun deem dote Projet an déi hunn dat ëmmer als eng grouss Chance gesi fir si, als eng Opportunitéit gesi fir si, fir hiert Aktivitéitsfeld ze vergréisseren an natierlech och fir Recetten ze maachen. Bei LGS sollte ronn 20 Persounen un deem Dossier schaffen. Or, wéi ech net méi responsabel war fir deen Dossier, heescht et elo, dass LGS déi Aarbechten net ka maachen.

An da froen ech mech, wéi et méiglech ass, dass an x Conseil-d'administrationen dat als eng nei an eng gutt Opportunitéit gesi gëtt. An da wann, bon, ech weess net ob et mat mir ze dinn huet, dass ech net méi do war, mee op alle Fall huet et op eemol geheescht, si kéinten dat net maachen. Ergo, mussen déi 20 Leit och ausgelagert ginn an eng aner Firma, eng privat Firma fonnt ginn, déi dat dote soll maachen. Ech weess net, wou dat hierkënnt. Ech weess och net, wéi dat ze explizéieren ass. Mee och dat dréit dozou bäi, dass natierlech dann de Käschtépunkt an d'Luucht geet.

An da vläicht eng lescht Saach. Dat ass déi, dass mer virgesinn haten, dass mer an engem *Pôle aérien* um Findel sollten e Gebai bauen, fir d'Maintenance ze maachen, d'Maintenance an d'Gestioun ze maache vun deenen Helikopteren, déi mer akaf hunn an déi mer nach sollten akafen an eventuell och méttelfristeg dru geduecht ginn ass, fir och eisen A400M kënnen hei ze geréieren. Dat ass ee Projet, dee war a sengen éischte Versioune fäerdeg. An do war virgesi ginn am Kader vun deem Projet déi néideg Raimlechkeete virzegesinn, fir de LUXEOSys, fir dass do déi Büroen hikommen, déi *ergo* och elo net sollen dohikommen an net, ech mengen, souwäit ech dat weess, ass dee ganze Projet a Fro gestallt. Mee *ergo* féiert dat och dozou, dass dat Méikäschte gëtt, déi ënnert mir net ginn hätt, well ech dat esou duerchgezunn hätt, wéi ech mer dat deemools virgestallt hat a wéi ech dat deemools decidéiert hat.

Ech wëll domadder absolutt net kritiséieren, dass dat geännert ginn ass. Ech mengen all Minister huet seng Iddien a säi Recht och e Projet, deen am Lafen ass, deen ze änneren. Mee ech kann awer net dofir responsabel gemaach ginn, wann herno d'Basis oder fundamental Donnéeën vun deem Projet, wann déi dann am Nachhinein geännert ginn, kann ech net responsabel dofir gemaach ginn. Ech respektéieren dat. Ech hunn absolutt och sougesi kee Problem domadder. Mee ech hunn e Problem domadder, dass et dann esou ausgesäit, wéi wann ech lech hei hätt wéilte beléie respektiv lech net alles gesot hätt.

Voilà! Dat gesot, hätt ech, mengen ech, den Tour gemaach vun deem, wat ech esou héieren hunn a gelies hunn, wat mer alles virgeworf gëtt. Merci.

Mme Diane Adehm, Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.- Da soen ech lech emol villmools Merci fir alleguerten déi doten Erklärungen an da géinge mer d'Froeronn opmaachen.

Jo, de Sven Clement fänkt un.

M. Sven Clement (Piraten).- Merci, Madamm Presidentin. Merci och dem fréiere Minister fir déi doten Explikatiounen. Ech hunn e puer Froen zu deem, wat grad gesot gouf. Dat Éischt ass, et gouf gesot, datt déi zwee aner Ubidder kloer refuséiert hätten, fir mat Lëtzebuergesche Firmen ze schaffen. Kann ech dat esou verstoen, datt schonn ee vun den Ziler vun deem Projet war, fir Wirtschaftsförderung och zu Lëtzebuerg ze maachen? Ech mengen dat ass grad an den Nouvelle jo och e Projet, och e Satellitprojet, dee sech e bësse verkalkuléiert huet a Groussbritannien, déi elo op eemol wëllen en eegene Satellittesystem opbauen a wou se déi falsch Satellitte kaf hunn. Dat ass mer e bësse bekannt virkomm. An do ass ganz kloer d'Erklärung, se wëlle gär Wirtschaftsförderung maachen. Dofir déi Fro.

An déi zweet Fro, déi sech e bëssen dorunner uschléisst. Do si mer elo e bëssen driwwer ewechgaang, dat ass d'Genèse vun deem Projet. Ech menge mir krute vum aktuelle Minister respektiv vun der Ekipp ronderëm gesot, datt dee Projet eng Genèse hat, datt HITEC als Éischt beim Ekonomiesminister Étienne Schneider virstelleg gi war, fir do d'Fro ze stellen: Wär dat heiten net flott e Satellitt vu Lëtzebuerg ze maachen an dee wär da vum Wirtschaftsminister Étienne Schneider bei den Defenseminister Étienne Schneider weidergeschéckt ginn, fir do eeben e Projet opzebauen?

Do wollt ech einfach wëssen: Wéi ass déi Genèse gewiescht? Ass dat esou? Ass wierklech HITEC den Demandeur gewiescht? Well dat géif mengen ech hannendrun dann déi éischt Fro och e bësse mat erklären.

M. Étienne Schneider.- Also ganz kloer, d'Zil war selbstverständlech dat, wat ech ëmmer gesot hunn, an all Defensekommissioun mengen ech gesot hunn an och an all Riede gesot hunn, dass wa mer musse méi Suen ausgi fir d'Defense, dass mer als Lëtzebuerg sollen dofir suergen, dass e Maximum dovun eng Retombée économique op Lëtzebuerg huet, well ech och ëmmer Beispiller geholl hunn. Ech mengen ouni de Minister ze kritiséieren, mee deen deemools den A400M kaf huet oder deemools d'Dingoe kaf huet, dat ass e *Cash-out* total. Dat heescht, Dir hutt all d'Suen exportéiert. Aner Rüstungsindustrië sinn natierlech ganz frou doriwwer, mee Lëtzebuerg huet näischt dovunner gehat.

Dofir hunn ech gesot, komm mir maachen, wa mer schonn eppes maachen, wat an eisen ekonomesche Kader passt, nämlech Satellittentechnologie. Ech menge jo awer, dass mer mat SES an aneren hei zu Lëtzebuerg gutt opgestallt sinn, fir dat ze maachen, da komm mir maachen et esou, dass mer esou wéi all déi aner Länner dat d'ailleurs och maachen - et geet kee Fransous e Fliger an Däitschland kafen -, maache mer et och esou, dass mer kucke mat Lëtzebuerger Firmen zesummenzeschaffen. Dofir war dat eigentlech eng vun de Premissen, déi mer direkt am Ufank bei deene Firmen als Fro gestallt hunn, ob se bereet wäer mat eisen Acteuren hei zesummenzeschaffen. An do war zweemol den No-Go a bei OHB-I war dat net. An dat huet erkläert, firwat mer mat OHB-I do och an deem Kontext weidergeschafft hunn. HITEC ass richteg, déi sinn op de Ministère komm, déi sinn net bei mech komm, mee déi sinn op de Ministère komm.

Déi hu mäi Chef de cabinet adjoint deemools gesinn an dee sot, ma dat kléngt interessant, da gitt emol bei déi Herrschafte vun der Defense an dann erkläert Der deenen de Projet. A wéi se dann do bis do waren, an ech weess net wivill Reuniounen do stattfonnt hunn, do si meng Leit bei mech komm an hu mir gesot, hei dat do wär en interessante Projet, dee géing passen. Well all Mënsch wousst bei eis an den Haiser, dass mer jo déi Budgetsenveloppe, déi mer elo op eemol hu misse fëllen, dass mer hu misse sënnvoll Projete fannen.

Ech soen lech nach eng Kéier, mir haten e Budget vun 80-90 Milliounen d'Joer, elo op eemol ee vu 400. Also hu mer déi misse fëllen. An do si meng Leit komm a soten hei mir hunn e Projet fonnt, deen éischtens emol interessant ass, deen zweetens d'NATO onbedéngt brauch an deen drëttens e Retour économique direkt op d'Lëtzebuerger Ekonomie kann hunn. An doropshin ass dee Projet ausgeschafft ginn.

Mme Diane Adehm, Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.- Dann hunn ech d'Madamm Bernard an duerno den Här Wiseler.

Mme Djuna Bernard (déi gréng).- Merci, Madamm Presidentin. Merci, Här Schneider, dass Der komm sidd. Ech hätt eng Fro bezüglech zur Exploitatioun vum Satellitt um Härebierg, a vun der Arméi gouf do eng Étude de faisabilité gemaach, ob dee Site passend ass an ënner wéi enge Krittären dat kéint gemaach ginn. A krut d'Arméi vun lech de formellen Opdrag fir dës Missioun auszufëllen? Well dee Moment war et ... Pardon.

M. Étienne Schneider.- Wéi eng Missioun mengt Der, pardon?

Mme Djuna Bernard (*déi gréng*).- D'Exploitatioun vum Satellitt. Also déi Leit, déi, wat waren dat, 50 Leit, déi hätten do sollen agestellt ginn. Dee Moment war jo och scho bekannt, dass de Personalmangel vun der Arméi awer en existente Problem war a gouf do am Fong mat de Responsabele vun der Arméi e Plang opgeschafft, wéi deen Exploit am Fong deene Persounen da soll gemaach ginn, wéini, wéi een Zäitraum, wéi eng Capacitéiten déi Leit sollen hunn. Also zum engen, bezüglech zur Plaz an dat anert, bezüglech zum Personal. Gouf dat beschwat do?

M. Étienne Schneider.- Also wat d'Plaz ugeet, do hate mer jo d'Experten, souwuel déi vun der belscher Defense wéi déi vun SES an déi vu LuxGovSat, déi eis jo beroden hunn an deem Dossier. An déi hunn alleguerten eis zumindest déi Zäit bestätegt, dass dat technesch alles machbar ass, fir dat um Härebiereg ze maachen an och dat eigentlech déi bëllegst Optioun wär, aus deem einfache Grond, well een de Site net méi muss securiséieren, well en et schonn ass, an zweetens, well all d'Leitunge vun der Post och schonn do leien. Dat eenzegt wat ass, dat ass effektiv, dass een déi Antennen hätt missen net einfach op de Buedem stellen, mee misste méi héich setzen. Dat wat dat, wat deemools aus den Etüden erausgaange war. Dat ass awer näischt, wat elo technesch an deem Sënn e Problem gewiescht wär.

Wat d'Personal ugeet, do ass et net nëmmen esou, dass dat an de Reuniounen, an der Réunion de coordination tëschent mir, dem Här Heck, dee jo dann Direkter vun der Defense war an dem Här Duschène, dee Generol war, net nëmmen esou, dass dat do reegelméisseg diskutéiert ginn ass, mee et ass och an de Ligne-directricen, déi Gesetz gi sinn, steet dran, dass mer eis um Härebiereg, dass d'Arméi sech déi Capacitéite gëtt, fir an deenen doten neien Technologien ze schaffen.

Dass mir nach net zu deem Zäitpunkt, wou de Projet gestëmmt ginn ass, 2018, eng kloer Vu hate wie genee wat wou do muss maachen, dat ass evident. Dofir konnt och deemools mat Sécherheet nach kee mam Personalchef schwätzen an deem soen, hei mir brauchen ee mat engem Diplom vun där oder där Uni. Mee do ass gesot ginn, mee dat do faasse mer, musse mer an d'A faassen. Mee dat sollt awer alles eréischt ulafen, nodeem de ganze Projet emol leeft.

Dat heescht, wann ech dat elo richteg an Erënnerung hunn, da war den, initialement sollten ab 2022 d'Leit agestellt ginn. An nach eng Kéier, d'Iddi war, fir iwwert deen dote Projet der Arméi méi Capacitéiten, besser Capacitéiten ze ginn, mee awer och se méi attraktiv ze maachen, fir eebe just jonk Leit, jonk Universitären an deem dote Beräich unzezéien.

An ech menge spéitstens haut, mat deene Problemer, deen e Betrib wéi SES huet, hätte mer se alleguerte relativ schnell kéinte rekrutéieren. Dat konnt ech awer deemools nach net wëssen.

Mme Diane Adehm, Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.-
Dann hunn ech den Här Wiseler.

M. Claude Wiseler (CSV).- Merci, Madamm Presidentin. Ech hunn elo gutt nogelauschtert, wat den Här Schneider gesot huet. Ech muss soen, et ass, et huet mech awer elo erstaunt, well et en fin de compte an alle Punkte contradictoire ass zu deem, wat den Här Bausch eis hei erzielt huet an och wat am Rapport PwC relativ kloer als Aussoe stinn.

Ech mengen et ginn, an deem Rapport, dee mir virgeluecht kruten als Kommissioun, deen d'Explikatioun gëtt, firwat mer 180 Milliounen sollte méi stëmmen, am Fong fënnef Punkten opgeworf, wou ech awer nach gär eng Kéier eenzel op all Punkt géif zrëckkommen.

Dat eent dat ass, datt gesot ginn ass, mee dee Projet, wéi en ausgeschafft ginn ass mat sengen 170 initiale Milliounen, deen ass esou schnell ausgeschafft ginn an der Hetz, well alles huet misse fäerdeg sinn, mat Datumen, déi mer par ailleurs awer NATO-Datumen, déi d'Lëtzebuerger Regierung par ailleurs eleng awer och mat der NATO ofgemaach huet, sech also deelweis den Drock selwer do bruecht huet. Mee deen Drock hätt dann esou wäit eis gefouert, datt en fin de compte mer e Projet de loi hei an der Chamber kruten, wou en Deel vun den Donnéeën net nogekuckt gi waren respektiv nëmme superficiel gekuckt gi wäeren.

En zweete grouse Reproche, dat ass datt am Fong d'Elaboratioun vun engem Projet eenzeg an eleng vun OHB-I gemaach ginn ass an datt et deelweis kloer war vun Ufank un, datt d'OHB-I sollt dee Projet kréien. Dofir och zweemol kee Marché public, keng ëffentlech Ausschreiwung, inklusiv net no dem Gesetz vun 2012 gemaach ginn ass, weeder bei der Preetüd nach bei dem Marché selwer, wéi en un OHB-I attribuéiert ginn ass. Dat ass deen zweete Reproche, dee gemaach gëtt.

Deen drëtten Reproche, dat ass datt déi 170 Milliounen, déi eis am Ufank ugi gi sinn an déi sollen a sech do si fir d'Acquisitioun, fir de Lancement a fir d'Exploitatioun esou wéi se ugi sinn, awer sécherlech net fir de ganzen Ensembel vun deem, wat am Libellé vum Artikel dann ugi gëtt, datt se géifen duergoen a sech sécherlech net a kengem Fall duergaange wäeren.

De véierte Punkt, dat ass, datt de Perimeter vum Budget och Kloeerheet, keng Kloeerheet huet, datt eng ganz Rei Incertituden nach op waren, wat d'Architecture du Segment sol a wat de Modèle d'exploitation du système no senger Livraisoun ugeet.

An dee fënnefte Punkt, dat ass de Contrat d'acquisition vum Système wéi déi quasi Totalitéit scho mat OHB-I sollt ausgi ginn, wëssend datt awer niewent OHB-I nach eng ganz Rei aner Exploitatione respektiv awer och Infrastrukturen net vun dem OHB-I-Kontrakt gedeckt wäeren.

Ech géif gär mam éischte ...

M. Étienne Schneider.- Kéint Der méi prezis ginn, wannechgelift!

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo, ech wollt mam éischte Punkt ufänken, da gi mer op jiddwer Punkt prezis. Dat ass fir d'éischt, firwat OHB-I? Meng Fro, et gëtt an iergendengem Moment, den Här Bausch schreift dat an deem Bréif, deen, wéi en eis elo d'Dokumenter geschéckt huet, déi mer froe wäert. Dat ass am Fong déi Preetüd, déi OHB-I gemaach huet, schonn eng Etüd gewiescht wär, wat manner eng Etüd vum System gewiescht wär, wier schonn am Fong eng éischt Offer, déi lech gemaach ginn ass mat engem Präis. Dofir hunn ech, well meng Fro, ob jeemools eng aner Firma kontaktéiert ginn ass, éier datt den RFI gemaach ginn ass, dat heescht éier datt déi Demande-d'informationen erausgaangen ass an ob och e Marché fir déi Preetüd gemaach ginn ass an op Basis vu wat, wa kee Marché gemaach gi war dann déi Preetüd un OHB-I gaangen ass.

An da kann ech direkt déi zweet Fro hannendrun, déi Vitesse vun der Preparatioun, den Här Beaudot seet eis zwar ganz kloer an deem, dat war jo ee vun Äre Beamten, an där leschter Sëtzung, där virleschter Sëtzung, déi mer haten, datt ee schnell hätt misse maachen, fir dat Gesetz virun de Walen awer nach duerchzekréien.

Meng Fro laut awer anescht: Firwat ass a sech en Text deposéiert ginn, wou am Fong d'Etüde vun Dikrech d'Antennen nach net fäerdeg waren, wou d'Capacitéite vun der Arméi, sou vill awer de Colonel Nilles eis kloer gesot huet, net duerchgechecked waren? An ech verstinn och net, wéisou LuxGovSat konnt ee Moment Jo soen an deem anere Moment Nee soen. Wann dem Här Schneider seng Explikatiounen richtig sinn, sou wéi e se elo seet, da sinn dem Här Bausch seng Explikatiounen nécessairement net richtig an deem Fall.

Ech géing just gär wëssen, wat dann elo richtig a wat falsch ass. Dofir soen ech ganz kloer, wann déi zwou Versiounen elo, ech hunn déi eng an déi aner jo elo héieren, wann déi zwou

Versiounen esou niewentenee stinn, da géif ech wierklech gär awer Kloeerheet hunn. Ech hätt gär Kloeerheet iwwert, war déi Etüd vun Dikrech, ob dat soll dohinnerkommen oder net. Eis gëtt gesot, datt déi vun November 2018 wär. Dat heescht am Fong no dem Vott vum Gesetzestext. Dat ass dat, wat mer déi lescht Woch gesot kruten. Et ass eng Etüd am November 2018 gemaach ginn. Virdrun ass ni eng Etüd gemaach ginn. Dat ass eis d'lescht Woch, virun e puer Deeg gesot ginn.

Dir sot elo, déi Etüd war alles kloer, et war ni en Zweifel, et war kee Problem a mir konnten dat maachen. Da muss ech soen als Deputéierten, jo, wat ass dann elo de Fall. War et kloer? Oder war et net kloer? War d'Etüd virdru kloer, datt et géing goen? An duerno ass eng aner Etüd gemaach ginn, datt et net géing goen? Oder wat, wéi ass déi Situatioun? Also ech hätt awer do gär Kloeerheet an ech géing gär mat deene Leit, Madamm Presidentin, schwätzen, déi déi Etüd gemaach hunn, fir ze wëssen, wat dann elo Sache ass.

D'Capacité de l'armée, den Här Bausch sot eis ganz kloer, schreift eis ganz kloer, PwC schreift eis ganz kloer, et wär evident, datt d'Arméi dat do net hätt kënne maachen an datt dat net gaange wär, fir et ze maachen. De Colonel Nilles repetéiert eis genau dat selwecht. Dir sot elo ganz kloer, dat war iwwerhaupt kee Problem. An de Generol huet eis ëmmer gesot, dat geet. Da soen ech lech.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Den Här Beaudot och.

M. Claude Wiseler (CSV).- Wann dat ... Den Här Beaudot huet liicht eng aner Versioun nach gehat an där leschter Reunioun, déi mer elo mat ëm haten. Ech géing also gär wëssen, ech géing also einfach gär wëssen, wat ...

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- (...)

M. Claude Wiseler (CSV).- Et ass elo léif, datt der den Här Schneider verteidegt, mee ech géif awer gär wëssen, wat richteg a wat falsch wär.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Ech verteidegen den Här Schneider net. Ech wëll just soen, dass een, dee Gestionnaire ass, gëschter an haut vum Projet eis gesot huet, hei am Verbatim, d'Arméi hätt dat ouni Weideres kënne stämmen (...) Ausbildung, da wär alles perfekt.

M. Claude Wiseler (CSV).- Voilà!

Mme Diane Adehm, Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.- Merci fir d'Prezisioun. De Moment huet den Här Wiseler d'Wuert a soss keen, Här Di Bartolomeo. Dir kritt et nom Här Wiseler fir Är Froen an Är Bemierkungen.

M. Claude Wiseler (CSV).- An de Responsabele vun der Arméi huet eis virun zwee Deeg de Contraire gesot.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- (...)

M. Claude Wiseler (CSV).- Nee, ech hunn dat gär, wann den Här Di Bartolomeo, mee ech verstinn awer d'Madamm Presidentin, datt hei Uerdnung soll sinn an eiser Diskussioun. Ech wëll just soen op déi Remark hin, datt dee Responsabele vum Personal vun der Arméi eis de Contraire gesot huet a gesot huet, et géing sécher net mat sechs Méint duergoen.

A meng drëtt Fro, an déi ass wierklech awer net onwesentlech, dat ass déi vu LuxGovSat. Ech verstinn awer nu wierklech net, datt LuxGovSat seet bis 2018: „Mir maachen dat. Dat ass schéin. Dat ass gutt. Dat ass super. Dat ass genau dee Projet, dee mir brauche fir eis Zukunft matzeassuréieren.“ An dann zwee, dräi Méint no de Wale seet en: „Nee, dat do geet guer net. Dat brénge mer jo iwwerhaupt net fäerdeg.“

Dofir meng Demande, Madamm Presidentin, ech hunn elo déi eng Ausso héieren, ech hunn déi aner Ausso héieren. Ech géing gär mat de Responsabele vu LuxGovSat schwätzen, fir ze kucke wisou et kann esou sinn an duerno kann anescht sinn a wat dann elo d'Grënn dovunner sinn. Well dat muss jo awer kloer sinn. Mir kënnen awer net, also ech weess net, wat elo Realitéit ass. Ech liese ganz kloer am PwC, wat déi do schreiwen. Dat ass en Dokument, wat ech vun der Regierung kréien. An ech hätt elo gär Kloerheet iwwert déi Situatioun. Mee vläicht kann den Här Schneider eis nach eng Kéier dat affinéieren. Wéi gesot, ech hunn nach fënnef Punkten hannendrun, mee ech wëll awer elo net monopoliséieren.

M. Étienne Schneider.- Bon, ech hunn zwar elo, Dir hutt mech elo eng Rei Saache gefrot, déi ech awer elo alles eigentlech probéiert hunn lech ze erklären, zumindest vun deem Standpunkt aus, andeem ech war als zoustännege Minister deemools. Zur Schnellegkeet vum Projet, ass zwee Joer, fir esou ee Projet ze definéieren, esou ze definéieren, dass een e kann an e Projet de loi géissen, ass absolut normal. Dovun ofgesinn, wann et d'Schnellegkeet gouf zum Schluss, dann huet et just domadder ze dinn, dass mer en Accord mat der NATO haten, fir déi Capacitéite bis 2023 ze liwweren. A wann een da rechent wéi laang et dauert, fir de Satellitt ze bauen, fir e Slot ze kréien, fir en eropzeschéissen an dann, fir en operativ ze kréien, da

kënnt een einfach op deem Timing, dee mer haten, fir dat doten ze maachen, an dat ass och esou geschitt.

D'Elaboratioun duerch OHB-I. Dir frot mech elo nach eng Kéier, firwat hu mer da mat OHB-I deene gesot, si sollen eis hëllef den Elabouratioun ze maachen. Mee ech mengen ech hat et elo just dem Här Clement nach eng Kéier erkläert, ma well OHB-I déi eenzeg waren, déi an der Logik waren och wëlle mat de Lëtzebuerger Firmen dat do zesummenzeschaffen. Déi aner hu refuséiert dat ze maachen. An dat ass awer fir mech ee wichtege Punkt.

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo, dat ass okay. Wéi der d'Preetüd gemaach hutt, hat Der dann do scho mat anere geschwat?

M. Étienne Schneider.- Majo selbstverständlech.

M. Claude Wiseler (CSV).- Mat Thales a mat Airbus?

M. Étienne Schneider.- Meng Leit hu mir gesot, déi aner wëllen net mat Lëtzebuerger Entreprisë schaffen, dann huelen ech un, dass se mat deene geschwat hunn. Ech hunn net perséinlech déi Verhandlungen do gefouert. Mee fir mech ass dat awer e weesentleche Punkt, dass wa vun dräi Firmen der zwou sinn, déi näischt wëlle mat Lëtzebuerg um Hutt hunn, mee just eis Milliounen wëllen, dass dat net déi sinn, mat deenen ech de Projet developpéiere ginn.

M. Claude Wiseler (CSV).- Sot mer just, ob wat fir eng, normalerweis bei engem Projet, bei enger Preetüd, déi 750.000 Euro kascht, ass awer iergendwou net onlogesch, datt een no dem Marché public eng hallefweegs Prozedur mécht, no wéi enger Prozedur Der dat gemaach hutt, fir deem Opdrag do ze verginn.

M. Étienne Schneider.- Dat do ass eng vun deenen typesche Froen, déi Der eigentlech mengen Beamten hätt misse stellen. Well dat kann ech lech net beäntweren, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Mengt net, mir hätte se net gestallt.

M. Étienne Schneider.- ... wien do wat a wéi eng Prozedure gemaach huet, fir déi Etüd do ze bezuelen, unzufroen, pardon.

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo, ma ...

M. Étienne Schneider.- Ech weess net. Hutt Der déi Fro da gestallt?

M. Claude Wiseler (CSV).- Mee selbstverständlech. A mir krute keng Äntwert op déi do Fro.

Et ass, wann ech richtig informéiert sinn, keng Prozedur gemaach ginn.

M. Étienne Schneider.- Bein, dann hu se sech warscheinlech beruff op d'Ausschreibungsgesetz fir Militärausgaben, dass se dat net brauchen. Ech weess, dass (...)

M. Claude Wiseler (CSV).- Ech hunn Äre Beamten och gefrot: Wou steet dat dann an deem Ausschreibungsgesetz vun 2012, datt een dat dann net brauch?

M. Étienne Schneider.- Jo, mee mir hunn awer och e Militärgesetz.

M. Claude Wiseler (CSV).- 2012 ass d'Militärgesetz. Dat ass vun 2018. 2012 ass d'Militärgesetz an do steet précisément (...).

M. Étienne Schneider.- Well am Fonds d'équipement-Militärgesetz do steet awer dran, dass een en net muss ënner gewësse Konditiounen ausschreiwen. Dofir. Bon, ech hunn dat do ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Mee ech hunn och gefrot, wat sinn dann d'Konditiounen, firwat Der et net misst ausschreiwen. Ech hunn dat Militärgesetz jo gelies. Et ass, éischtens war ech nach an der Regierung, wéi et fabrizéiert ginn ass an zweetens hunn ech et och nach eng Kéier gelies fir haut. Et muss awer een ... Ech wëll déi Fro beäntwert, no wat fir enge Krittären ass déi Preetüd do ausgeschriwwen gi sengerzäit.

M. Étienne Schneider.- Mee ech soen lech nach eng Kéier. De Krittär war deen, wann der vun dräi Stéck zwee net wëlle mat Lëtzebuerg zesumme schaffen, da schafft Der mat deem drëtten. Dat ass awer iergendwéi eng gewësse Logik.

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo, mee da musst Dir mir just soen, wou deen do Krittär Dir awer am Gesetz erëmfant.

M. Étienne Schneider.- Gelift! Wéi?

M. Claude Wiseler (CSV).- ... deen do Krittär awer am Gesetz erëmfant. Also sérieusement.

M. Étienne Schneider.- Lauschtert, meng Leit hu gekuckt dat ze maache selon les règles de l'art. An ech muss mech dorobber verloossen, dass se dat selon les règles de l'art maachen. Pour le reste ass et fir mech politesch evident, dass wann zwee Leit net wëllen dat mat eis schaffen, mat Lëtzebuerger Entreprisë schaffen, dass ech net wierklech un deenen interesséiert sinn, dass déi mer e Modell bauen, dee Lëtzebuerg komplett excluëiert aus deem Projet. Dat muss engem awer aliichten.

Dann zu deenen, wat hat Der nach do, Perimeter. Wat hat Der do? D'Perimeter vum Budget, jo, Segment Sol. Déi Etüden, ech mengen do ass et jo esou, dass ... Dat si jo keng Etüden, wou mer elo iergendee vun auswäerts huelen an deem en Optrag ginn, fir vill Geld an dee geet da während sechs Méint kuckt deen alles an dee schreift eis dann e schéine Bericht, ob een déi Antennen op den Härebierg ka setzen oder net.

Wat do geschitt ass zu deem doten Zäitpunkt, dat ass dass d'Experten, den Här Beaudot, deen déi dote Saache fir d'belsch Arméi ëmmer gemaach huet, dass d'Experte vun der SES, dass d'Experte vu LuxGovSat, dass d'Experte vum Ministère de l'Économie vum Beräich *Space* a Satellitten, dass déi sech déi Saach ugekuckt hunn a gesot hunn, ënner gewësse Konditiounen, an dat ass eeben dat fir déi Antenne méi héich ze setzen, kann een dat parfaitement um Härebierg maachen. An do ass decidéiert ginn, mee da maache mer dat fir Käschten ze spueren. Da brauche mer net iergendwou anescht ze goen, brauche mer net e Site ze kafen, e Site ze securiséieren, e Site mat Glasfieber unzebannen, et cetera. Hei hu mer alles sur place. D'ailleurs hu mer schonn aner Satellitteschosselen do stoen, de WGS ënner anerem, de LuxGovSat steet do.

Alles dat waren awer alles Argumenter, fir ze soen, majo, wa keen Expert e Problem huet, fir dat op den Härebierg ze setzen, dann hale mer dat esou fest. Dass herno am Detail gekuckt gëtt, wou genee dee Satellitt muss stoen a wéi deen ausgeriicht gëtt, dat kënnt duerno. Sou genee konnt deen Investitiounsprojet ni sinn.

Da mat de Leit, mat de Capacitéite vun der Arméi. Also do kann ech jo nëmme staunen. Wann den Här Nilles dat seet, wat Dir sot, dass si déi Capacitéiten net hätten, jo, dat weess ech och. Dat wusst ech och. Dat weess ech och haut. Mee dofir wollte mer se jo schafen. Dat war jo de But dovun.

Ech hu virdru gesot, d'Iddi war, dass mer eis eng nei Spart zouleeën, dass mer, d'ailleurs am SatCom-Beräich si mer elo schonn am Mali aktiv. Mir sinn a verschiddenen Engagementer vun der NATO aktiv, well mer eis déi Kompetenzen opgebaut hunn. Dat ass SatCom-Beräich.

Hei e SatObs-Beräich, also Observatioun. Firwat solle mer do ze domm sinn, fir eis do déi Capacitéiten opzebauen. An dat war genee dat, wat Dir hei alleguerte matgestëmmt hutt an de Lignes directrices, wou gesot ginn ass, iwwert déi nächst Jore baue mer dat op. Also dass en Här Nilles da ka soen, mee mir hunn déi net. Jo, dass mer se deen Dag net haten, weess ech och. Mee dass e mécht, wéi wann en ni eppes vun deene Lignes directrices gehéiert hätt, dat fannen ech dann awer e bëssen erstaunlech.

M. Claude Wiseler (CSV).- Ech stelle fest, datt op deenen dräi Punkten eng total aner Analys ass vun deem enge Minister op deen aneren. An ech kann an dësem Moment net soen, wat richtig a wat falsch ass. A meng Demande ass wierklech, ech hätt gär op all deenen dräi Punkten, datt mer déi Leit, de Generol gesinn, LuxGovSat gesi respektiv déi Experten, déi zu Dikrech geschafft hunn, déi wou se eng Kéier Jo an eng Kéier Nee soen. Soss komme mer awer net, soss komme mer net weider an deem Dossier.

Mee ech wollt awer nach an deem selwechte Kontext trotzdeem vum Projet de loi froen, wa gesot gëtt, deen ass schnell gemaach. Do ass dann en anert Argument, wat och nach zielt. Dat ass, dass eng ganz Rei Saachen am Fong net dra sinn, independent vum Fait, wou Der elo gesot hutt. Mee zum Beispill Back-uppen, déi net dra sinn an déi awer extreem deier kascht hunn, Lokalisatioun vum *Data Processing Center*, vum *Mission Operating Center*, vum NAOs *Data Center*, déi awer néierens fixéiert sinn. De Lokatiounspräis vun där zweeter Antenn, déi mer zu Svalbard an Norweege brauchen, steet net dran, datt d'Constructioun vun de Radaren, déi just virgesinn ass, mee ouni d'Infrastruktur an ouni d'Sockele virgesinn ass, wat manifestement awer Infrastrukturkäschte sinn vum Segment Sol, déi awer onbedéngt hätte misse virgesi ginn a manifestement net am Gesetz virgesi waren, op jidde Fall net am Kontrakt vun OHB-I virgesinn.

Wann ech dat richtig gesinn, da feelt, wann Der 168 Milliounen schonn ausgitt mat deem Kontrakt, deen Der fir OHB-I maacht, feelen an den Infrastrukture sécherlech déi do Käschen an d'Exploitatioun an d'Maintenance sinn och nach net dobäi. Dofir ass awer meng Fro, wéi konnt Der un dee Kontrakt vun OHB-I ënnerschreiwen, wëssend, oder hei an der Chamber déi do Saachen net soen, wëssend datt awer grouss, grouss Lacunnen an den Infrastrukturkäschen an evidenterweis Lacunnen an den Exploitatiounskäschen duerno waren, déi net mat deenen zwou Milliounen ze decke waren a sécherlech och net mat deene Milliounen, déi Der hätt kënnen eventuell da vläicht, mee dat weess ee jo net, erakréien duerch d'commercial Deckung oder commercial Rentréeeën, déi ...

M. Étienne Schneider.- Jo, Här Wiseler, och dat hunn ech virdu gesot. Dat war net an deem dote Projet, well dat an engem komplett anere Projet ass, vun deem ech hei eng Kopie hunn, dat ass de Pôle gouvernemental aérien.

M. Claude Wiseler (CSV).- Do komme mer nach gär drop zréck.

M. Étienne Schneider.- Maja. An dat ass e Projet, deem hu mir parallell ausgeschafft an der Defense. An dat ass e Projet, dee sollt en Hangar sinn ënner anerem, mee awer och Büroen, fir herno den A400M ze exploitéieren, fir en A330MRTT dran ze stellen an ze geréieren, fir eis NH-Helikopteren, et cetera an ënner anerem eeben och e Centre d'analyse en imagerie et de traitement de données, Intelligence Center, dran ze maachen. An hei steet och an deem Projet: « Les installations suivantes seraient à prévoir un guichet, un centre de traitement et de stockage sécurisé », dat ass deem *Data-Center*, vun deem Der schwätzt an de *Back-up*, « des installations de communication et une partie administrative. » Alles dat war an engem separate Projet, deem d'Defense ausgeschafft huet, sollt dat mat ënnerdaach kommen.

Majo firwat? Ma well mer eis gesot hunn, anstatt dass mer elo alles duebel maachen a fir dee Satellitprojet hei elo extra esou ee Centre de traitement oder wéi Der dat da wëllt nennen, wëllt bauen, ma mir bréngen dat einfach mat ënnerdaach an deem heite Pôle aérien, dee mer sollten um Findel bauen. An dat hei ass eng Nott vum 23. Abrëll 2018. Dat ass also laang ier de Projet gestëmmt ginn ass, war kloer, dass déi dote Fraisën eigentlech ënner ginn an deem Gebai, wat do sollt gebaut ginn um Findel. An et ass net, well se vergiess gi sinn, mee se si just an engem anere Projet.

M. Claude Wiseler (CSV).- Also ech, just do felt nach alles dat, wat Locatioun Svalbard, da Construction Radaren, d'Infrastrukture vun de Sockelen an esou weider. Mee dovunner ofgesinn, ass jo déi Geschicht vun de Findel-Infrastrukture ganz interessant. Dat hat den Här Heck och schonn a sengem Memorandum geschriwwen. Dofir hu mer den Här Bausch och drop ugeschwat.

Dir sot, wann Dir den Text, wann Dir weider Defenseminister bliwwe wäert, dann hätt Dir dat esou duerchgefouert, egal wéi, an da wär net laang gezéckt ginn dozou. Dat ass dat, wat Der virdu gesot hutt. Mee, ech soen lech just, wann Der dat wëllt op de Findel installéieren, musst Der awer vläicht mam Transportminister eens ginn. An den Transportminister an och de fréieren Transportminister huet eis an der leschter Reunioun virun e puer Deeg gesot, datt hie vun Ufank un an aller Däitlechkeet, an aller Kloerheet lech gesot hätt, datt esou e Pôle militaire um Findel iwwerhaapt net géif a Fro kommen an datt Der net sollt drun denken, fir dee Pôle

militaire um Findel ze maachen, an dat laang éier dat Gesetz gestëmmt ginn ass, datt dat also eng Iddi war, déi am Fong absolutt net realisabel gewiescht wär, datt Der dat parfaitement an der Regierung matgedeelt krut, also och wousst.

An déi Projeten, déi Der eis elo explizéiert, fir dee Käschtepunkt do opzefänken, also total irrealisteschen waren. Par ailleurs sot den Här Bausch eis virun e puer Deeg och net, datt e an iergendenger Prorogation financière pluriannuelle virgesi war.

Sou, elo sinn ech natierlech och hei schlecht drun, well deen ee seet, mir maachen dat, an deen anere seet, en hätt em laang virdrun an aller Däitlechkeet, an aller Kloecheet gesot, datt dat do net géif goen.

Ech war jo och Transportminister, ech froe mech och, wou Der dat wëllt um Findel maachen. Enfin, meng Meenung ass hei egal. Ech si scho laang eraus. Dofir ass dat vläicht haut alles anescht do ginn. Mee déi Fro ass awer reell. Wousst Der oder wousst Der net, datt dat absolutt net géif goen? Zielt Der eis elo hei de Projet, dee vun der Regierung aus schonn ofgeleent gi war, deen och néierens virgesinn ass, ausser dat, wat Dir elo weist?

M. Étienne Schneider.- Also ech kann lech dozou just soen, dass ech eng Kéier eng Diskussioun mam Här Bausch doriwwer hat an dass den Här Bausch skeptesch war, ob een dat kann op de Findel maachen. Mee esou wéi Dir dat elo sot, dass hie mir an aller Däitlechkeet gesot hätt, dass dat ni an nimmer op de Findel kéim, kann ech dat net confirméieren. Dat ass vläicht op engem Niveau drënner diskutéiert ginn, wou ech net kann, wou ech net ka soen. Mee an där doten Däitlechkeet, wéi Dir dat elo sot, ass dat ni vum Minister gesot ginn, well soss hätte mer mat Sécherheet och net dee Projet do weider ausgeschafft. Wann ech gewosst hätt, dass mäi Kolleeg Minister, mir waren ëmmerhin an där selwechter Regierung, gesot hätt, et ass en absolutten *No-Go*, da ginn ech net weider un engem Projet schaffe wat en *No-Go* ass. Verstitt Der!

Dat war, ech weess, dass hie mir eng Kéier gesot huet, dass e skeptesch wär, ob een dat kéint op den Härebierg maachen. Ech weess awer och vu menge Leit, déi mir deemools gesot hunn, dat wär duerchaus méiglech an dat wär logesch an hu mer 100 Beispiller gi vun aneren Airporten. D'belsch Kolleegen, Xaventem ass zum Deel och e Militärflyghafen wéi anerer, wéi vill anerer och. Vun dohier hunn ech geduecht, war dat fir mech elo net en absolutten *No-Go*. Mee gutt, wann dat entre-temps esou ass, dann ass dat esou.

M. Claude Wiseler (CSV).- Mee wann et entre-temps esou wär, géif et mech jo och net stéieren. Et ass, de Problem ass, datt eis gesot ginn ass, bein, déi aner Leit ware jo och an der Reunioun dobäi, datt et absolutt evident wär vun Ufank un, datt dat do wierklech net kéint goen an datt dat och d'Servicer woussten. Well doraus, wann dat da richtig ass, muss ech schléissen, datt an dësem Text nun eng ganz Rei Saache volontairement net dra waren, déi hätten awer absolutt missen dra sinn, asoufern den Text net uerdentlech virbereet war an absolutt net sufisant war, andeem wat e virgeschloen huet.

Par ailleurs ass dat do, wann ech mech gutt erënneren, och net der Affaires étrangères-Kommissioun an der Defensekommissioun, sengerzäit wat dat selwecht war, esou virgestallt ginn.

M. Étienne Schneider.- Sot mer mol. Ech stellen lech just eng Fro zréck. Wann dat do alles esou onméiglech ass, wou stelle mer dann eis Militärhelikopteren hin? A wou ginn déi dann d'Maintenance gemaach? Hei sollt jo eigentlech just en Accessoire sinn, dass mer gesot hunn, wa mer schonn eppes müssen hu fir déi Saachen, déi ënnerwee sinn, ma da maache mer einfach e puer Metercarré méi a mer setzen dat do mat dran. Da sot mer emol, wou déi elo all hkommen. Fléien déi permanent?

M. Claude Wiseler (CSV).- Et ass vläicht net u mir lech d'Äntwert ze ginn. Mee ech froen awer dat selbstverständlech an enger Question urgente fir d'nächst Woch d'Regierung.

(...)

M. Claude Wiseler (CSV).- Mir sinn elo an deem hei Dossier. Ech sinn op, fir all gutt Froen, déi mer kënne stellen. Mee Dir wäert jo net verlaangen, datt ech d'Äntwert elo weess.

M. Étienne Schneider.- Här Wiseler, et ass elo net fir ironesch ze sinn. Mee dofir soen ech lech, war dat a mengem Kapp net esou, dass dat onméiglech ass, well mir musse jo iergendwou souwisou ... Hei ass et jo nëmmen drëm gaang, wat kënnt dohin? Dat sinn e puer Metercarré Büro an e Raum, wou s de e puer *Racken* drastells fir d'Serveren. Méi war dat jo net. An dat sollt just en Accessoire si fir alles dat, wat mer müssen hu fir eis Helikopteren, déi mer jo solle kafe respektiv schonn zum Deel kritt hunn, fir déi ze geréieren. Et ass eigentlech hu mer just probéiert dovun ze profitéieren, fir dat do mat ënnerdaach ze kréien. Wann dat elo alles iwwerhaapt net méiglech ass, da froen ech mech, wou déi Helikopteren dann herno stinn.

Mme Diane Adehm, Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.-
Ech hunn nach den Här Di Bartolomeo an duerno den Här Roth. A wann Der d'accord sidd, kéime mer dann op den Här Wiseler zréck.

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo.

Mme Diane Adehm, Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.-
Voilà!

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Mir wiesselen eis of. Jo, also bei eenzelne Saache stellen ech mer déi selwecht Froe wéi de Claude Wiseler, vläicht awer mat Nuancen.

Déi Fro, déi ech mer stellen, dat ass: Wat versteet deen een ënner Gestiouen a wat versteet deen aneren ënner Gestiouen? Ech hu festgestallt, dass den Här Heck sech eppes komplett aneschtens ënner Gestiouen virgestallt huet a sech beruff huet op wéi et ëmmer gemaach ginn ass, wéi mer elo d'Notioun am Projet de loi erëmfannen. Den Här Heck seet: „Fir eis war d'Gestiouen d'Steierung vum Satellitt. Dat hätt solle LuxGovSat maachen. An zouginnerweis do wär et net ganz duergaang am Projet. Mee vu dass de Projet awer 31 Milliounen d'Joer soll ofwerfen am Verkaf u privat Interessenten.“ 31 Milliounen Euro. Am Endeffekt hätte mer jo bal e Benefiss mam Satellitt gemaach.

Duerfir ech verstinn net esou richteg wat den Här Heck ënner Gestiouen versteet, wat mir ënner Gestiouen verstinn, wat d'Kultur an der Arméi war vun Invest a vu Fonctionnementsbudget. Sou wéi ech dat verstanen hunn, den Hard, deen ass iwwert den Acquisitiounsprojet gaang, an de Soft, wann ech dat esou däerf nennen, d'Bedreiwten, dat ass iwwert de järeliche Budget iwwert d'Frais de fonctionnement all Joers ugefrot ginn. Esou hunn ech et jiddefalls verstanen.

Da wat mech jo wonnert, well awer bei eenzelne Leit, eenzel Leit sinn nach ëmmer déi selwecht Leit. Ech hunn den Här Beaudot ganz kloer héieren, an Dir kënnt dat nokucken op de Säiten 33, 34 a 35, dofir ass esou e Verbatim exzellent, dee seet, ma firwat soll déi Arméi dat net stämme kënnen. Déi Arméi, déi kann dat. Déi Arméi, déi wäert dat kënnen. An d'belsch Arméi, déi huet dat virgemaach. A mir brauche sechs Méint, fir déi Leit auszebilden. Jo, bon, wann dee selwechte Mann, deen dat elo nach geréiert, ëmmer där doter Iwwerzeegung war, da misst e jo och nach haut där doter Iwwerzeegung sinn an da misst d'Arméi dat kënnen maachen. Dee mécht dat jo net einfach esou aus heiterem Himmel.

Ech hat e bëssen déi selwecht Impressioun, wéi wann déi leschte Kéier eenzel Saachen, déi ganz affirmativ gesot gi waren, e bësse méi nuancéiert gi sinn. An dann Härebiërg geet an Härebiërg geet net. Härebiërg geet an do stoungen déi selwecht Beem wéi haut an do ass et gaang. An haut stinn nach ëmmer déi selwecht Beem do an elo geet et net méi. Duerfir, dat ass déi Fro, déi ech mer awer stellen. Sinn et déi selwecht Leit, déi dat eent an dat anert soen? Oder sinn et aner Leit?

An da LuxGovSat ass begeeschtert vun deem Projet an da LuxGovSat wëllt net méi. Da sinn ech där selwechter Meenung wéi de Claude Wiseler. Da musse mer vläicht mat deene schwätzen, déi sot, mir si begeeschtert. A mer musse mat deene schwätzen, déi soen, mir sinn net méi begeeschtert. A froen, wat do derzwëschent komm ass, firwat dass een net méi begeeschtert ass. Well a mengen Aen, ech sinn elo keen Expert, wann ee Retombéeën zu Lëtzebuërg wëllt, dann huet een Interêt, dass d'Projeten, déi zwar net déi selwecht sinn, mee déi awer och do uewe ronderëm kreesen, dass déi iergendwéi Synergië matenee maachen. Dat gött jo awer Sënn, mengen ech a menger Naivitéit.

An dann, dat wat mech och interpelléiert huet, fir dat awer emol eng Kéier esou ze soen, vu dass dat hei jo Verbatimme sinn, dat ass dass eng Audit-Firma, eng Consulting-Firma mat héich dekoréierten Auditeuren, mat jiddwerengem schwätzt, awer net mat deenen, déi, wéi de Projet zustane komm ass, eigentlech un der Front stoungen. Dat ass fir mech awer e bësse speziell.

Bon, ech fannen et ganz gutt, dass mer an deenen nächste Wochen eng Géintiwwerstellung kréie wat d'Optik 2018 *all inclusive* kascht hätt.

Da wësse mer jo dann, wat et budgetär kascht hätt, wat et iwwert den éischten Invest kascht hätt a wat d'Optioun 2020 kascht *all inclusive* mat där enger Antenn méi, mat *Outsourcing* an, an, an. Vläicht hannendru gesat: Wat sinn d'Retombéeën, dat ass awer eppes, wat mech interesséiert, wann dat eng Optik war vun deem Projet? Wat gött et vu Retombéeën, vu positive Retombéeë fir Lëtzebuërg an där enger Optik an an där anerer Optik?

Ech menge mir sinn an där Situatioun, wou mer frou sinn, wa mer an d'Zukunftstechnologien och eppes hei zu Lëtzebuërg dovun hunn. Bon, zu där Fro, déi de Claude Wiseler opgeworf huet, an da sinn ech fäerdeg. Ech hunn zwar nach Froen, mee déi stellen ech dann nom Här Wiseler.

Déi Affär vun ... Et si jo zwou Saachen, déi elo géint déi Lokaler um Findel an d'Feld gefouert ginn. Dat eent mir wëlle kee Militärflughafen. An dat zweet Plazproblem. Et soll ee mir soen, wou een dat hätt kënnen hisetzen a firwat dass een et net kann dohi setzen. Wann ech mech richteg erënneren, geet et ëm 400 Metercarré dorëmmer. Ech hunn dat iergendwou gelies, ech weess awer net méi wou. Also ass dat méiglech um Findel? Ass et net méiglech um Findel? Ass de Findel net souwisou schonn e Militärflughafen? Voilà! Et ass en ... Nee, nee ...

M. Claude Wiseler (CSV).- D'Lag ass net esou einfach. Et ass (...)

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Nee, nee, mee do landen, do landen AWACS² drop. Et ass eng Pist, déi déi Längt muss hu fir grouss Transporteren an esou weider. Also huet de Findel awer a mengen Aen eng militäresch Conotatioun. Et ass jiddefalls ëmmer esou duergestallt ginn. An ech weess dat, well ech ëmmer militéiert hunn, net op där militaristescher Säit, mee op där anerer Säit an och duerfir net a Verdacht sinn, dass ech promilitär sinn, Här Roth. Dir sidd jo ganz op menger Säit, gesinn ech. Voilà! Nee, dat sinn awer déi Froen, déi mech ploen an et ass awer net schwaarz a wäiss hei, mengen ech.

M. Étienne Schneider.- Jo, merci. Bon, ech mengen, dat wat Der zum Schluss gesot hutt, de Findel ass en NATO-Airport. Mir hunn eng NATO-Pipeline do leien. Et ass e Fluchfeld, dat muss kënnen déi gréissten Enginen accueillir. Dofir war et fir mech elo net en Unding, fir ze soe mee mir maachen och fir eis Defense ee Volet Airforce op dee Findel.

Ech wëll lech awer just, fir dass Der dat awer novollzéie kënnt, net dass Der mengt, ech géif lech hei erëm Geschichten zielen, wéi Der mer dat jo gären ënnerstellt, zitieren ech lech aus de Boardsitzunge vu LuxGovSat. (...) ³

Da gi mer e Joer duerno, den 12. Juni 2018. Do schreiwe se vun engem (...) ⁴

An dann de 25. September 2018: (...) ⁵ Duerno huet d'Regierung gewiesselt. Duerno hunn och verschidde Leit an deem Conseil hei gewiesselt. An op eemol geet et net méi. Dat ass dat eenzeg, wat ech feststellen. Voilà!

² *Airborne Warning and Control System* ; 14 avions volent sous pavillon luxembourgeois.

³ Etant donné qu'il s'agit d'un document non public, le passage a été supprimé du procès-verbal.

⁴ Etant donné qu'il s'agit d'un document non public, le passage a été supprimé du procès-verbal.

⁵ Etant donné qu'il s'agit d'un document non public, le passage a été supprimé du procès-verbal.

M. Claude Wiseler (CSV).- Just zu där dote Remark. Ech wär frou, wa mer och kéinten déi, souwäit mer concernéiert sinn, dann déi Extraiten do kréien. An ech froen natierlech evidenterweis fir d'Extraite vun dem Post...

M. Étienne Schneider.- Vun dem?

M. Claude Wiseler (CSV).- Net der Post, mee vum Postwalen, dat heescht, do wou de Contraire drasteet. Well ech géif da liesen, dat muss jo da justifizéiert sinn.

M. Étienne Schneider.- Entschëllegt, mee déi ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Dir hutt se net. Ech weess. Dofir hunn ech lech se jo och net gefrot.

M. Étienne Schneider.- Ech weess elo net, ob ech lech déi ka ginn, well dat jo d'Konklusioun vum Board si vun enger privater Firma. Mee bon, ech hunn awer kee Problem. Ech hunn lech se elo zitéiert.

M. Claude Wiseler (CSV).- Bon, mir froe se och net bei lech. Ech menge mir froe se op offizieller Stell bei der Regierung, sou wéi dat richtig soll sinn.

M. Étienne Schneider.- Jo.

M. Claude Wiseler (CSV).- An zwar déi dräi do an déi zwee hannendrun.

Mme Diane Adehm, Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.- Den Här Wiseler huet jo souwisou gefrot, dass mer LGS eng Kéier géifen heihinner komme loossen. An ech mengen an deem dote Kader soll een dat ufroen.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- (...)

Mme Diane Adehm, Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.- Den Direkter misst jo awer bliwwe sinn. Et ass just de Board, dee changéiert huet, wann ech dat richtig verstanen hunn, respektiv haaptsächlech de President, dee gewiesselt huet.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- (...)

Mme Diane Adehm, Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.- Dat war vir drun den Här Heck an et ass elo den Här Feith.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Ass dat dee selwechten Här.

M. Étienne Schneider.- Jo, an zwar et ass elo dee selwechten Här Feith, deen deemools, wéi dee ganze Projet dann ëmgeännert ginn ass, och de Chef vun der Defense war. Do gëtt et vläicht e Lien. Ech weess et net. Mee ...

Mme Diane Adehm, Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.- An ech mengen, vu dass de Lëtzebuerger Staat a seng Beamten am LGS setzen huet am Verwaltungsrot, well ech mengen net, dass déi à titre personnel doranner setzen, dierft dat kee Problem ze sinn, fir da Leit vun LGS heihinner ze kréien a fir da vläicht och emol deen een oder anere Rapport oder notamment déi eng oder aner Konklusioun, déi deen doten Dossier betrëfft, der Chamber zoukommen ze loossen. Här Di Bartolomeo, sinn Är Froen all beäntwert?

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Nee, nee, nee. Ech waarden nach bis den Här Wiseler fäerdeg ass. Déi do si beäntwert.

Mme Diane Adehm, Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.- Et ass an der Rei. Dann huet den Här Roth d'Wuert. Duerno huet den Här Wiseler erëm eng Kéier d'Wuert an dann den Här Di Bartolomeo.

M. Gilles Roth (CSV).- Et kéint ee vläicht bei den Här Negri goen dofir.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Wann Der bei den Här Negri gitt, ...

M. Gilles Roth (CSV).- ... dann huelen ech ëm e schéine Bonjour mat, jo. Mee Dir laacht elo. Ech komme mer eigentlech vir, wéi wann déi doten Diskussioun gewiescht wier zum Enn vun der CSV/LSAP-Majoritéit. Dann hätt ech dat do jo nach kënnen alles novollzéien.

M. Étienne Schneider.- (...)

M. Gilles Roth (CSV).- Ech hunn awer gesinn, dass do net méi vill gaangen ass. Mee wann ech elo kucken, et ass eng Regierung do Blo-Rout-Gréng, dat si *best friends*. An hei zielt deen ee Minister, nach zwee Vizepremierer, do zielt deen een dat engt an deen aneren zielt just de Contraire.

M. Étienne Schneider.- Ech mengen de Punkt ass vu mengem Point de vue einfach deen, dass ech lech dee Projet zielen, deen Dir hei gestëmmt hutt, wat d'Tenanten an d'Aboutissante vun deem Projet waren a wat d'Strategie war a firwat ech dat esou wollt maache wéi et an deem Projet stoung.

An deen neie Minister huet absolutt Recht déi Saachen a Fro ze stellen an d'Saachen anescht ze maachen. An ech mengen do läit de Punkt, dass eng Rei Saachen anescht gemaach ginn, dass d'Antennen net op den Härebierg kommen, dass d'Exploitation net vun der Arméi gemaach gëtt, dass um Findel keen esou e Centre de traitements an de données soll gebaut ginn. Alles dat ass d'gutt Recht vun engem neie Minister. Do hunn ech absolutt näischt ze kritiséieren, mee dat ännert awer d'Donnen. An ech mengen dofir sëtze mer hei, wéinst deene Coûten.

Ech si selbstverständlech responsabel fir déi Milliounen, déi gefeelt hunn, well et net méi opgaangen ass fir LuxGovSat, déi 1,5 Milliounen d'Joer iwwer zéng Joer, fir déi ze finanzéieren, mee awer nach ëmmer mat dem Punkt, dass mer Recettë generéiert hätten, wann et esou gemaach gi wär, wéi mir dat deemools virgesinn haten. Da wäeren et Recettë gi vun 31 Milliounen d'Joer, déi opposéiert wäeren zu engem Surcoût, deen net méi am Budget ofgedeckt gewiescht wär vun 1,5 Milliounen d'Joer.

Dat war mäi Projet. Elo ass et net méi mäi Projet. Mee nach eng Kéier, all Minister huet d'Recht Projeten ze änneren. Et gi vläicht och gutt Grënn, firwat verschidde Saachen elo net ginn. Ech wëll dat iwwerhaupt net a Fro stellen. Ech wëll lech just soen, zu deem Zäitpunkt, wou ech deen do Projet hei stëmme gelooss hunn, war ech iwwerzeegt, dass mir déi beschten Optioun hätten, fir dat esou ze maachen, wéi mer et gemaach hunn. Wann duerno en cours de route fonnt gëtt, dass verschidde Saachen awer vläicht net sollen esou gemaach ginn, dann ass dat alles richteg, dann ass dat alles an der Rei. Mee dann ass dat awer net méi meng Responsabilitéit.

M. Gilles Roth (CSV).- Okay. Mee et ass jo jiddwerengem Minister säi gutt Recht, fir Projeten ze änneren. Mee et ass awer och de Parlamentarier, an absënns de Parlamentarier vun der Oppositoun, déi jo müssen d'Kontroll iwwert d'Regierung maachen, hiert gutt Recht, fir ze wësse wat mat de Lëtzebuerger Steiergelder geschitt.

Well duerch déi Ännerunge vun den Donner, wou natierlech jiddwereen d'Recht huet dat ze maachen. Et kënn jo en enorme Surcoût an de Fraisen, déi an dësen Zäiten op d'Land a

virun allem op d'Bierger zoukommen. Jiddweree kann natierlech an der Regierung dat maachen, wat hien a senge ministerielle Kompetenze fir richtig fënnt. Meng Fro un Iech, déi ech awer nach net richtig beäntwert kritt hunn, mee vläicht kënnt Der dat méi prezis soen. Dir hutt e Projet de loi stëmme gelooss mat 170 Milliounen. An de leschte Freideg huet den Här Beaudot op speziell Fro vu mir a vun anere ganz kloer confirméiert, dass net nëmmen de Bau vun dem Satellitt, mee d'ganz Konzeptioun vun dem Projet bis herno zur Exploitatioun, bekannt ware wéi de Projet gestëmmt ginn ass. De Mann huet dat op speziell Fro huet hien dat virun, et waren zwou Kommissiounen, virun 30 Deputéierte gesot. En huet ganz einfach oui gesot. Dat ass och, ech weess net, ass e Freideg e Verbatim gemaach ginn?, ech weess et net, mee et ass ganz einfach oui gesot ginn. An dann ass awer meng Fro: Wéi ass et méiglech, dass Dir e Projet stëmme loosst mat 170 Milliounen, wou awer opgrond vun där Konzeptioun, déi 170 Milliounen guer net konnten duergoe fir dee ganze Projet bis zum Schluss ze finanzéieren. Wat huet Iech eigentlech dann derzou gefouert fir ze soen: „Ech leeën der Chamber, fir d'Autorisatioun ze kréien, a wou de Rapporteur, de Marc Angel, ech mengen dat ass och net contestéiert, gesot huet d'Gestioun ass domadder beinhalt, wéi kënnt Dir e Projet als Minister, wou Der deemools waart, vun der Defense, virleeë loossen an der Chamber mat 170 Milliounen sachant, dass och Dir oder wann Der sot: „Dat wousste meng Beamten“, neen, da mengen ech och, dass et Är politesch Pflicht ass fir wann Der virun de Legislatuer gitt, fir esou e Projet stëmmen ze loossen, dass Der voll empfänglech als Minister wësst wat, dass Der braucht a firwat hutt Der Iech do op déi 170 Milliounen limitéiert?

M. Étienne Schneider. - Ech soen et nach eng Kéier: Wann, wann dee Projet 170 Milliounen hat, dann huet deen zwou Saachen eigentlech virgeholl. Oder e puer Saache virgesinn. Nämlech de Satellitt sech a sech selwer, dee muss gebaut ginn, geliwwert ginn. D'Lancéiere vun deem Satellitt. An dann d'Konnektioun oder d'Gestioun vum Satellitt am Weltraum duerch LGS. Dat war dat wat an deem Projet virgesi war. Déi aner Fraisen, déi Konnex-Fraise si Fraisen déi an den normale Budget vun, vun dem Departement vun der Defense, also vun der Arméi gefall sinn, recurrent Fraisen, d'Personal dat eeben agestallt gëtt etc. wa mir haut eng Schoul bauen, da freet jo och kee wivill kascht dat un Enseignantsgehälter oder u Masutt oder wat och ëmmer. Mir bauen d'Schoul. An domat steet se. A mir wëssen, dass herno op deen normale Budget vun de Ministère eeben déi Fraisen ufalen. A sou war et och genee hei, mat deem heite Projet. Also dat waren déi Fraisen. An da waren Infrastrukturen, déi fir eis schonn disponibel waren, wéi den Härebierg oder déi sollte kommen, wéi dee Pôle aérien um Findel, wou déi Saache sollten ouni Surcoute kënne matafléissen. Dat war jo dat wat eigentlech e komplett normalen, eng komplett normal Situatioun ass. Dir hutt en Investitiounsprojet a fir deen operationell ze kréien, musst der en an d'Luucht schéissen. Also gehéiert dat zum Invest. An dir musst d'Konnektioun maachen tëscht dem Buedem an dem Satellitt. Duerno, wien déi

Biller geréiert a verdeelt a wou de Stockage vun Donnéeën gemaach gëtt an hei an do, dat ass alles eebe virgesi gewiescht iwwert déi besteeënd Infrastrukturen oder Infrastrukturen, déi sollte gebaut ginn am Kader vun engem anere Projet, wou einfach gesot gi war hei, ben, wa mer souwisou e Pôle aérien um Findel bauen, da maache mer e puer Metercarré do fir eis, eisen Datenzenter etc fir dat alles dran ze hunn. Dat war awer mengen ech absolutt legitim. Ech ginn lech d'Beispill nach eng Kéier vun, an, an ouni Kritik, d'Beispill nach eng Kéier vum A400M. Do hu mer och hei e Projet gestëmmt vun engem Invest vun 132 Milliounen Euro. Domat hu mer e Fliger kaf. Duerno ass en zwar ëmmer erëm méi deier ginn. An dat ass dann nogestëmmt ginn. Dat war jo alles an der Rei. Mee 2018 hunn ech misse mat engem Gesetz hei hi komme vu 400 Milliounen Euro fir d'Gestioun vun deem Fliger iwwer och esou vill Joren. An dat ass jo dat, dat wësst Der net dee Moment, wou Der dat kaaft. Dir wësst jo och net wéi gëtt en herno agesat. Dir wësst net, dat selwecht gëllt fir dee Satellitt. Mir wëssen net wivill gëtt dee beusprocht herno vun der NATO. Wivill muss deen an den Asaz kommen. Alles dat si Saachen, déi kënnt Der net am Viraus wëssen. Et ass jo och, wann ech vun engem initialen Invest vum A400M vun 132 Milliounen schwätzen an ech soe muer dobaussen op der Place publique: „Deen huet elo net 132 Milliounen kascht, mee 532“, da verstinn ech, dass all Mënsch d'Hänn um Kapp zesummeschléit. Mee et ass awer den normale Prozedere speziell an esou komplexen Defense, Defenseprojeten. Dat ass, et huet awer näischt mat deem ze dinn, wat ech da gelies hunn, wéi wann d'Regierung, wéi wann de Minister hei iergendeen hätt wëilten, wëilten ëm d'Ouer schloen oder beléien. D'autant plus, wou dat absolutt kee Sënn mécht, nach eng Kéier: Wa mer, wa mäi Budget fir d'Defense vun engem Dag op deen aneren eigentlech klëmmt vun 90 Milliounen op 400 Milliounen an ech muss kucken déi auszeginn, well mer all Joers den, de Premierminister, den Ausseminister an den Defenseminister all Joers zu Bréissel op der NATO-Vollversammlung de Kapp gewäsch kréien, wann eise Pourcentage, wann deen erëm e bëssen erofgeet. Elo gëtt et méi einfach, well eise PIB erofgeet. Vu dass een ëmmer par rapport zum PIB gerechent gëtt. Geet elo eise Budget de défense an d'Luucht. Mee, ...

Une voix.-

M. Étienne Schneider.- Gelift? Jo, et kann een et och esou soen. Jo, par rapport zu, jo. Soit. Ben, voilà, ech mengen, ech weess, dass dat, ech weess, dass dat net, net satisfaisant ass fir e Parlamentarier, wann e Minister em seet: „Mee viles vun deem ass zu deem Zäitpunkt, wou een de Projet stëmmt an d'Acquisitioun mécht, net ze definéiere wat et herno am Endeffekt kascht. Well och vill Joren ëmmer dotëscht leien. Vun deem Dag, wou een et stëmmt a bis deen Dag, wou et exploitéiert gëtt. Kuckt den A400M mengen ech hu mer 2005 kaf an et gëtt, e gëtt elo eréischt exploitéiert.

M. Gilles Roth (CSV).- Wann Der, wann Der erlaabt, Madamm Presidentin, ech huele nach just déi Fro hannendrun an dann, wat ech net kann novollzéien, Dir sot: „Si hu gesot hues de näischt fir Suen auszeginn“? Wann ech dat elo salopp elo esou soll ausdrécken, fir dass, jo, dach, dass eis Militärausgaben an d'Luucht ginn. Mee wann Der dat jo alles wousst, wann Der wousst, dass Der souwisou Sputt nach hat, dass Der eigentlech drop gedréckt gi sidd fir nach méi Suen auszeginn, firwat hutt Der dann net bei der Presentatioun vun deem Projet, sief dat an der Chamberskommissioun, sief dat spéitstens hei op dem, op der, op der Tribün, wann de Rapporteur de Marc Angel, an dee seet dat jo net einfach vu sech aus esou, wann dee seet: Mee do ass alles matbeinhalt, firwat hutt Der dann net zumindest an der Fiche financière gesot oder d'Chamberskommissioun drop opmierksam gemaach alt et geet hei net ëm de gesamte Projet, mee hei ass just en Deel. Dann hätt Der dat jo alles kënne soen. Dann hätten, ...

M. Étienne Schneider.- Dir maacht meng beschten Defense, Här Roth.

M. Gilles Roth (CSV).- Neen, ech maachen, ...

M. Étienne Schneider.- Dach.

M. Gilles Roth (CSV).- ... ech maachen, ...

M. Étienne Schneider.- Dir maacht meng beschten Defense. Ech hätt, mat all deem wat Der elo sot, hätt ech all, all Facilitéit gehat ze soen: „Sorry, et sinn net 170, et kommen der nach eng Kéier 100 dobäi“. Ech hat d'Budgeten. Ech hat alles. Mee firwat hunn ech et net gemaach?

M. Gilles Roth (CSV).- Jo.

M. Étienne Schneider.- Well ech et net wousst, dass méi kéim. Well ech iwwerzeegt war, nodeem wat meng Leit mir gesot hunn, dass dat doten de Budget ass. Well ech iwwerzeegt war, d'ailleurs aus Pratique commune hei, dass Frais de fonctionnement net an engem Investitiounsprojet diskutéiert ginn. Hutt Dir scho jee hei eng Diskussioun héieren, vun iergendengem, ...

M. Gilles Roth (CSV).- Jo.

M. Étienne Schneider.- ... Investprojet, ...

M. Gilles Roth (CSV).- Majo dach.

M. Étienne Schneider.- ... sief et eng Schoul, sief et e Gebai, sief et soss eppes, wou gesot ginn ass dofir kascht dat eis esou vill Enseignanten, esou vill Masutt esou vill

M. Gilles Roth (CSV).- Ben, den, de Projet vun, ech hunn deen, virun ech weess net, eng dräi Wochen, wou mer hei waren, de Projet RENITA, do huet de Conseil d'Etat, ...

M. Étienne Schneider.- Jo.

M. Gilles Roth (CSV).- ... selwer hunn déi dat opmierksam dorobber gemaach. Hei och, ...

Une voix.- Hei och.

M. Gilles Roth (CSV).- Gelift?

Une voix.- Bei deem hei och.

M. Étienne Schneider.- Just ëmgedréit.

Une voix.- Bei deem hei och. Hei huet de Conseil d'Etat drop higewisen

M. Gilles Roth (CSV).- Mee firwat hutt Der dat dann net zumindest emol an der Fiche financière vun dem Projet, a wann ech mech gutt erënneren, wa Schoule kommen, da steet an de Fiche-financière vun de Schoulen, och wann et en Investitiounsprojet ass, da steet deen, dat ass geduecht fir esou vill Schüler, den Här Bauler weess dat, dat ass geduecht fir esou vill Enseignanten, esou vill Personal, Encadrement, et ass jo net nëmme Professerer, déi do sinn. Et ass och Maître d'atelier pratique, et si Conciergen do, et si Frais de fonctionnement vun enger Schwemm do. An ech menge schonn, dass déi opgelëscht sinn an deene Projeten.

M. Étienne Schneider.- D'Utilisatioun vun deem Satellitt ass awer zum Ënnerscheid vun enger Schoul deen, dass bei der Schoul decidéiere mir wivill Leit mer dra setzen a wat mer domadder maachen. Hei hu mir eng Infrastruktur gebaut, kaf, schécke se an de Weltraum an et ass herno d'NATO, déi decidéiert wéi e benotzt gëtt an ob en iwwerhaapt benotzt gëtt. An dat huet natierlech en Impakt natierlech op d'Frais de fonctionnement.

M. Gilles Roth (CSV).- Ben ech, ...

M. Étienne Schneider.- Wa muer keng Biller ofgeruff ginn, jo, dann, da flitt e ronderëm, mee da geschitt awer och soss näischt.

M. Gilles Roth (CSV).- ... ech, ech huelen Är Explikatiounen zur Kenntnis. Mee ech muss lech awer ganz éierlech soen, dass ech mer vun engem responsabele vun engem Département ministériel virgestallt hat, dass deen d'Chamber och iwwert déi dote Fraisen informéiert. Wann Der sot: „Ech wusst se net“, da mengen ech da wier et Är Pflicht gewiescht fir sech ze ëmfroe wat, dass dat als zousätzleche Käscht kéint drop kommen.

Well entweder Dir oder Är Beamte musse sech jo bewusst sinn, dass een e Satellitt, dass een, dee mat esou enger héijer Technik, dass deen net einfach vum selwen a fir näischt ronderëm flitt. Also do kënnt Der mer zielen, mee dat, ...

Une voix.- Dat wusst mer jo.

M. Gilles Roth (CSV).- Jo.

Mme Diane Aehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Jo. Also den Här Di Bart..., nee, et ass den Här Wiseler elo.

M. Claude Wiseler (CSV).- Hie wëllt no mir schwätzen, den Här Bi Bartolomeo. Mee elo héiert en net wat ech soen, da gëtt et schwéier fir hien.

Mme Diane Aehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*-
...

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo, ech wëll just awer, ouni elo eng Fro ze stellen, eng Remark maachen iwwert dat wat mer an der leschter Kommissioun haten, wou den Här Heck, op déi Fro, déi ech em gestallt hunn, hutt Der mam Här Schneider virdru geschwat, virun dëser Reunioun, mat einfach „Neen“ geäntwert hutt an dann lech dee selwechten Dag d'Madamm Presidentin e Mail schéckt, dee mengen ech d'ganz Kommissioun weidergeschéckt kritt huet, wou mer seet: „Sou, ech muss iech awer soen ech hunn awer mat ëm geschwat an ech hunn dat alles mat him préparéiert virdrun“. Mat allem Respekt fir den Här Heck, mee ech fannen dat geet net. Wann en eng Fro gestallt kritt hei an der Chamberskommissioun huet en direkt richtig drop ze äntworten an net duerno, duerch säi schlecht Gewësse gedriwwen, dann awer déi richtig Äntwert hannendrun ze ginn. Well e wusst dat och wéi en, wéi en hei souz. Dat

ass awer elo just eng Remark. Mee ech hunn déi missen eng Kéier lassginn, well et mech awer, ...

M. Étienne Schneider.- Dierf ech awer just nach op eppes, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... fundamental stéiert.

M. Étienne Schneider.- ... soen?

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo.

M. Étienne Schneider.- Ech hunn effektiv mam Här Heck geschwat, well ech dee ganze Kalenner net méi am Kapp hat wat wéini wou decidéiert ginn ass. A well ech jo och keen Zougrëff méi hunn op all déi doten Dokumenter. An ech mengen ech sti jo net hei viru Gericht, hein. Ech ka jo awer nach mat engem fréiere Beamte schwätzen. Wat hien lech äntwert. Bon, dat ass, dat ass seng Saach. Mee, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Ech hunn lech jo elo kee Reproche gemaach. Ech hu just gesot, datt wann ech mat engem Beamten hei schwätzen, ech gär d'Wourecht gesot hätt. Jo oder Neen. Ass Jo oder Neen. Et muss just richtig sinn.

M. Étienne Schneider.- En huet sech

M. Claude Wiseler (CSV).- Punkt.

M. Étienne Schneider.-.

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo. Okay.

Dann zwou Saachen, déi ech awer heizou sollt soen. Dat Éischt, dat ass déi wann et esou ass, datt alles dat wat net am Gesetz steet a wou ech soen „onbedéngt hätt missen drastoen, respektiv hätt missen am Gesetz zumindest prezis Analyse gemaach ginn, datt een dee Käschtapunkt hätt kënnen esou aschätzen, datt e reell war“. Wat net, wat net geschitt ass. Mee loosse mer dat emol op der Säit loossen. Da soen ech mer awer: „Wann Der heihinner kommt, 168 Milliounen an engem Kontrakt, wësst datt e kascht de Moment, wou Der an d'Chamber kommt fir d'Gesetz ze stëmmen, respektiv de Moment wou Der de Kontrakt

ënnerschreift an dann awer wësst, datt 15 Milliounen scho feelen, lech zwar denkt: Entweder mir kréien déi soss erëm, ...

M. Étienne Schneider.- Dat ass net richtig, Här Wiseler.

M. Claude Wiseler (CSV).- Ben dach. Dir, ...

M. Étienne Schneider.- Nee. Et ass net richtig.

M. Claude Wiseler (CSV).- ... déi, déi waren am initiale Gesetz, dat Dir eis explizéiert hutt an ënnert deenen 170 Milliounen inclus. An duerno hutt Der gesot, hutt Der gesinn, datt OHB méi deier ginn ass an do hutt Der gesot: „Mee mir kënnen dat awer ënnerschreiwen. Mir kucken dann, datt mir déi aner erëmkreien“. Hutt Der virdru gesot. „Iwwer 30 Milliounen, déi mer dann als Käschten eraspillen oder mir ginn nach eng Kéier bei d'Chamber“. Waren Är Wieder virdrun.

M. Étienne Schneider.- Richtig ass, dass wéi mir d'Gesetz hei gestëmmt hunn, hunn ech eréischt deen Dag virdrun, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo.

M. Étienne Schneider.- ... dem, der Defense d'Autorisation gi fir de Präis definitiv ze negociéiere mat, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Mee wéi mengt Der dann, datt Der e Präis

M. Étienne Schneider.- ... mat, mat OHB-I. Dee Moment wousste mer, dass et knapp gëtt. Mee mir waren awer, oder zumindest hu meng Leit mech reconfortéiert oder confortéiert, dass dat amplemment wäert duergoen, dass mer do wäerten eens ginn. An deen Dag, wou mer ënnerschriwwen hunn, dat war jo dann am September, do krut ech geroden, vu menge Leit, ech soll dat ënnerschreiwen och wa mer elo bei 168 Milliounen OHB-I wäeren. Also nëmme méi zwou Milliounen iwwreg wäere fir LGS, woubäi mer der awer 15 brauchen, also en Delta vu minus 13 Milliounen, op zéng Joren, dat heescht 1,3 Milliounen d'Joer, dass mer dat amplemment era kënnen kréien iwwert d'Verkauf vun de Biller. Wat 31 Milliounen d'Joer sinn. An dass mer am Noutfall wa mer dat anescht wëlle maachen, wa mer et net wëllen iwwert déi dote Recetten einfach ofdecken, da kënnen mer ëmmer nach eng Rallonge free goen an d'Chamber. An dat war am Enn September. An do wësst Der, dass zwou Wochen duerno ware

Walen. An du war alles aner, wéi soll ech soen?, et war net definitiv eng Prioritéit dat doten du kënnen ze maachen. D'ailleurs, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Däerf ech just froe wéi Der, ...

M. Étienne Schneider.-

M. Claude Wiseler (CSV).- ... da sérieusement hofft, datt Der e Kontrakt wëllt verhandele goen, mat OHB-I, Dir hutt iwwer en RFI dräi Leit, dräi Firme gefrot an déi aner sinn alleguerte weesentlech méi deier. Wéi wëllt Der da mat enger, ...

M. Étienne Schneider.- Jo. Mee och do, nach eng Kéier, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... Firma verhandele goen, ...

M. Étienne Schneider.- ... Här Wiseler, ech hunn, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... méi bëlleg kréien, par contre krut Der se jo net méi bëlleg. Mee si sinn nach méi deier ginn.

M. Étienne Schneider.- Här Wiseler, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Ech fannen, ganz éierlech, datt Der dat zumindest hätt kënnen, mindestens an der Chamber umellen, fir ze soen: „Hei, mir hu momentan e kleng Problem do a mir musse vläicht nach eng Kéier zrëckkommen“. Zumindest wär dat fir mech Pflicht gewiescht an de Kontrakt vun 168 Milliounen ënnerschreiwen, wëssend, dass et net duergeet obwuel et am Gesetz steet, datt och nach aner Depensë missen iwwer Gesetz gemaach ginn. Dir kënnt awer net déi, déi Mëllechmeedcherechnung do maachen. Do kréien ech nach e puer anerer eran. D'Gesetz ass kloer: Wat Der sollt ausginn a firwat dat geduecht war. Hors dat ass net de Fall gewiescht. Mee hutt awer de Kontrakt ënnerschriwwen. Fir mech ass dat, soen ech lech, reell e Problem.

Ech wëll awer nach, ...

M. Étienne Schneider.- Ech wëll awer just dorop agoen.

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo.

M. Étienne Schneider.- Well dat net onwichtig ass. Firwat hu mer de Kontrakt ënnerschriwwen? Ech hunn lech gesot: „Meng Leit hu mir gesot mir kréien dat opgefaang iwwer aner Méiglechkeeten“. Déi hunn ech lech virdrun erkläert. Mee virun allem war erëm eng Kéier de Problem dee vun deem Agenda vis-à-vis vun der NATO, déi Engagementer, déi mer haten, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Déi hutt Der lech awer selwer ginn

M. Étienne Schneider.- ... fir der NATO 2023 dee Service fäerdeg dohi kënnen ze stellen. A mir woussten, dass zwou Wochen drop Wale wieren, dass et dann no de Wale laang Negociatioune gëtt, oder och kuerzer, dat weess ee jo ni, fir erëm eng Koalitiounsverhandlung ze maachen. Da muss e Minister, deen Alen, oder en Neien, muss sech an déi Matière aschaffen. Dann ass amplement erëm en halleft Joer verluer gaangen. An da kréie mer, a mir hate schonn en halleft Joer verluer duerch d'Prozeduren, well mer IGF net erbäi kruten, well mer de Staatsrot net erbäi kruten, da wäire mer definitiv net méi, hätte mer net méi kéinten eist Engagement vis-à-vis vun der NATO halen. An dofir, an och nëmme dofir, aus deenen zwee Grënn, well se mer garantéiert hunn, dass mer dat finanziell hi kréien, an dass mer et musse maache weinst eisen Engagementer bei der NATO, hunn ech de Kontrakt ënnerschriwwen. An aus soss absolutt kengen.

M. Claude Wiseler (CSV).- Ech soen lech just, éischtens, deen Delai bei der NATO, deen hutt Dir lech awer selwer ginn. Deen huet awer keen lech imposéiert.

M. Étienne Schneider.- Jo, mee ech, wann e bis an der NATO, Dir waart nach net Defenseminister, gitt dat jo vläicht eng Kéier, mee wann Der an der NATO en Delai hutt, do sidd Der an engem Programming dran. Do kënnt Der net einfach soen: ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Also, ...

M. Étienne Schneider.- „O sorry, ech hu lo hei e Problem mat iergendeppes, ech maachen dat elo net“.

M. Claude Wiseler (CSV).- ... also et ass bis elo an der NATO nach keen, deen e Problem krut, ...

Une voix.-

M. Claude Wiseler (CSV).- ... mat den Delaien. Dat géif mech awer och wonneren.

M. Étienne Schneider.- Kommt mir soen emol esou: ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Mee ech soen, ...

M. Étienne Schneider.- ... „Kleng Länner hunn, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... ech soen, ...

M. Étienne Schneider.- ... manner Marge de manoeuvre wéi grousser.

M. Claude Wiseler (CSV).- Also ech soen iech ganz éierlech, datt Der zumindest der Chamber iwwert do Informatioun, zumindest, wann alles anescht richteg war, wat ech net unhuelen, der Chamber déi do Informatioun hätt, hätt misse ginn. Mee ech kommen awer nach gär zrëck op déi Fro vun, vun der Formulatioun vum Gesetz. Hei gëtt dann einfach gesot et ass eng aner Aart a Weis fir ze kucken. Den Här Heck huet dat och gesot, de Mars elo och, déi eng maachen d'Gestioun dran an déi aner maache se net dran. An et ass elo nei an anescht. Also, ech soen lech, wann ech déi Texter hei kucken, och den A400M kucken oder d'Lycéeën kucken, do steet am Text ganz kloer an däitlech eng Zomm an déi gitt Der aus fir de Bau vum Lycée oder fir den Akaf vum 400M. Sou. An dem Gesetz, wat Dir awer hei deposéiert hutt, a sou wéi et eis och verkaf ginn ass als Chamber, steet awer net nëmmen d'Acquisitioun an de Lancement oder wat och ëmmer dran, mee et steet "procéder à l'acquisition et la gestion d'un système" an d'Gestion des systèmes dat, déi ass definéiert mat alles dat wat ronderëm d'Exploitatioun vun dem System ass. Eis ass dat verkaf ginn als e System wou mer d'Acquisitioun maachen an do steet jo och 14 Joren hannendrun, d'Gestioun an d'Exploitatioun maachen. Sou. Lo kann een awer net soen d'Gewunnecht war just d'Infrastrukturen an d'Gewunnecht war just d'Infrastrukturen, ëmmer wann dat esou am Gesetz preziséiert ass. Précisément sidd Dir awer mat engem Gesetz an d'Chamber komm wou Der eppes anescht schreift. Wou Der eeben net just d'Acquisitioun schreift. An dann an all Deputéierten, inklusiv de Rapportier Marc Angel, dee gleeft dann drun a mir och, datt dat komplett ass. An dann op eemol kënnt de Minister heihinner, seet: „Nee, et ass awer guer net komplett. Well do feelen elo nach x Saachen hannendrun“. A wann Der vun dem A400M schwätzt, am Fong ass dat jo de beschte Beweis fir dat wat Der elo gesot hutt, well den A400M am Ufank war e Projet, wou just d'Acquisitioun vun "acquérir", steet do, "par l'intermédiaire de la Belgique un avion de transport". 120 Milliounen. Gutt. 2005. An da kommt Der de selwechten Dag d'ailleurs wéi Der mat deem hei

Projet an d'Chamber kommt, kommt Der mat engem Projet wou Der deen Artikel vun 120 Milliounen Acquisitioun nach eng Kéier widderhuel a sot: „Dat ass fir d'Acquisitioun. An elo setze mer och nach d'Exploitatioun dobäi. Dat ass dann op 35 Joer 420 Milliounen“. Mat deene selwechten Terme wéi Der an dem Text hei och d'Exploitatioun an d'Gestioun dobäi schreift. Sou. Soudatt ech muss soen, ma evidententerweis wousst Der an hutt Der eis gesot dee Moment wéi Der an d'Chamber komm sidd, datt dat hei net nëmmen d'Acquisitioun, mee d'ganz Gestioun op 14 Joer, souwéi et am Text steet, war. An elo stelle mer fest, datt et awer net esou ass. Datt mer nach eng Kéier 180 Milliounen mussen noschéissen, fir déi Exploitatioun.

M. Étienne Schneider. - Här Wiseler, nach eng Kéier: An ech mengen, dass och den Här Heck dat jo ëmmer erëm gesot huet: Et ass e Malentendu ginn: Wat ass Exploitatioun a wat ass Gestioun an deem ganze Projet. Firwat? Mee well am Ufank, am initiale Projet, do stoung et kloer dran, wat gemengt war. An herno ass op, op Demande vun der IGF ass deen Term Gestioun nach dobäigesat ginn.

An ech muss lech ganz éierlech soen, ech hunn dat net méi gelies. A même wann ech dat gelies hätt, wär dat mir mat Sécherheet net opgefall, dass elo net nëmmen Exploitatioun, mee Gestioun dobäi steet mat der Definitioun, déi da lo haut gemaach gëtt, dass d'Gestioun alles muss begräifen, bis, bis zur Botzfra, déi herno d'Büroen do botzt. An dat ass mengen ech den, dee grouse Problem. Dat ass dat wou Dir, wou Dir elo mengt, oder zumindest esou duerstellt, wéi wann dat ënnerschloen, bewusst ënnerschloe gi wär. Nee, de Problem ass, dass d'IGF deen Term Gestioun do dobäi geschriwwen huet, an dass kee sech do grouss Froe gestallt huet vu menge Leit, fir ze soen: „Ma nee, mee dat kënne mer esou net schreiwen. Dat ass net dee richtigen Term. Dat ass net dat wat gemengt ginn ass“. A lo gëtt et esou interpretéiert wéi wann dat deemools am Präis dra gewiescht wär. War et awer net. An dat ass e Problem, gutt, dat ass en, dat, même wann ech et, même wann ech deen, dee leschten Text no der leschter Korrektioun vun der IGF nach eng Kéier gelies hätt, wär dat mer mat Sécherheet do net opgefall. Sorry.

M. Claude Wiseler (CSV). - Mee, also éischtens hu mir dat alleguer esou verstan, inklusiv dem Marc Angel, Rapporteur, wéi en et kloer gesot huet. An zweetens wëll ech lech awer soen, Dir hutt awer genau dee selwechten Text am A400M gebraucht, wou Der dann iwwert d'Gestioun vu 420 Milliounen op 35 Jore schreift. Do stinn awer déi selwecht Terme wéi déi déi, ...

M. Étienne Schneider. - Si se jo och.

M. Claude Wiseler (CSV).- Ma jo genau. Dofir, vu datt Der déi selwecht Termen an deem engen, wéi an deem aneren, ...

M. Étienne Schneider.- Nee.

M. Claude Wiseler (CSV).- ... braucht, misste se och dat selwecht heeschen an deem engen an an deem anere Gesetz. Wa se awer elo beim Satellitt eppes anescht heeschen, wéi beim A400M, da verstinn ech et net. An Dir hutt, Dir sidd mat deenen zwee Texter dee selwechten Dag komm. Ben dach.

M. Étienne Schneider.- Also deen, déi 400 Milliounen fir den A400M, dat war definitiv d'Exploitatioun. Dat war jo net méi de Fliger. An hei schwätze mer vum, vun der Hardware an net vun der Exploitatioun, also vun der Gestoun.

Mme Diane Aehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- ... Mikro un, ...

M. Étienne Schneider.- Exploitatioun jo, Exploitatioun ass deen Deel, d'Verbindung, d'Steuerung vum Satellitt, déi duerch LuxGovSat soll gemaach ginn. D'Gestoun ass dat wat d'Zaldoten, Militären op der, um Härebiereg sollten domadder maachen. Nämlech déi Biller verwäerten an déi Biller deene ginn, déi se ufroen an déi ganz Gestoun. Dat ass d'Gestoun. Just, dass, bon, et ass natierlech, wéi gesot, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Also a mengen, ...

M. Étienne Schneider.- ... schwéier ze erkläre wat den Ënnerscheed tëschent deem enge vun deem aner ass, mee fir eis huet den LGS ëmmer als Invest dobäi gehollef. Well ouni deem dote Volet kann de Satellitt iwwerhaapt net fléien. Da flitt en an déi éischt, den éischten Objet, deen em entgéint kënnt, dann ass e futti. Dat heescht dat ass e vitale Punkt vum Investissement vun deem Satellitt, dass LGS dee Satellitt steiert. Mee alles wat herno mat de Fotoe gemaach gëtt, déi de Satellitt schéisst, dat ass d'Gestoun. An déi sollt gemaach ginn iwwert d'Crédits courants vun der Arméi um Härebiereg mat deenen Zaldoten, déi sollten agestallt ginn, déi sollen déi Formatioun kréien, fir dat doten ze maachen.

M. Claude Wiseler (CSV).- Mee wéi gesot, jo, an déi zwee Terme stinn am Gesetz wat Dir deposéiert hutt.

Une voix.- Ech hunn lech jo erkläert wou se hierkommen

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo okay. Mee, ...

M. Étienne Schneider.- ... Här Wiseler, wann ech gesinn hätt, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... Et ass an der Rei, et ass e Feeler am Gesetz, ...

M. Étienne Schneider.- ... wat d'IGF do drageschriwwen hat an ech hätt, wär mer där Etendue dovunner bewusst gewiescht, da wär dat mat Sécherheet anescht geschriwwen gewiescht respektiv ech wär, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- mee, ...

M. Étienne Schneider.- ... mat Sécherheet hei am Plenum, hätt ech lech dat kloer gesot wat mir menge wat dat doten alles, alles begräift.

M. Claude Wiseler (CSV).- D'Etendue ass 180 Milliounen.

M. Étienne Schneider.- Nee. Och do mengen ech huet jo och den aktuelle Minister gesot, dass dat den absolute Maximum ass, dass e vun 140 bis 180 Milliounen ausgeet. An ech sinn iwwerzeegt, dass wann een dee Projet wierklech op dat Weesentlecht bréngt wat gemengt war an nach eng Kéier iwwerkuckt ob dann déi Saachen, déi virgesi waren, wéi Härebierg, wéi déi, déi Infrastrukturen um Findel etc., ob een dann net awer nach eng Kéier dramatesch deen, deen zousätzleche Budget do erfokritt. Ech si responsabel fir déi Differenz, deen Delta vun 13 Milliounen Euro op 10 Joer. Déi hu mir, ware mir iwwerzeegt mir kréichen déi nom Vott vum Budget an deene Verhandlungen, kréiche mir déi nach eran. Déi hu mer net erakritt, ënner anerem well mer eng besser Assurance herno gemaach hunn. Dofir ass deen Delta bliwwen. Dofir sinn ech responsabel. Dat hunn ech awer wollte géigefinanzéieren iwwert d'Recettë vun 31 Milliounen Euro d'Joer. Respektiv iwwer eng Rallonge, déi mer dann an engem Gesetz hei abruecht hätten. Mee nach eng Kéier, wéi gesot, no deem wou mer dat woussten a wou mer dat ënnerschriwwen hunn, ware Walen. An duerno war weder eng Chamber do nach eng Regierung.

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo, mee domat sot Der, datt den Här Bausch fir déi aner responsabel ass. Ech sinn elo net hei deen, deen den Här Bausch verteidegt, dat ass mir och zimmlech egal. Mee ech wëll lech just soen, wann ech den Här Bausch awer liesen, dann ass

d'Responsabilitéit vun deem, wat méi deier gëtt, och haaptsächlech doduerch bedéngt, datt déi Solutiounen, déi an Ärem Projet dra waren, net ginn. Weeder déi vu Redu nach, ...

M. Étienne Schneider.- Dat ass awer och erstaunlech, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... anerer

M. Étienne Schneider.- ... mee déi selwecht Leit, zumindest, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo, ...

M. Étienne Schneider.- ... am technesche Beräich, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... an dat musse mer klären.

M. Étienne Schneider.- déi deemools de Projet ausgeschafft hunn, schaffen nach ëmmer fir den Här Bausch un deem selwechte Projet.

M. Claude Wiseler (CSV).- An dat musse mer klären. Well dat ass natierlech fir d'Chamber fundamental vun Interêt, wat dann elo, wat ass dann elo Sache? Ech liese PwC, do ass eng total aner Versioun wéi dat wat Dir sot.

M. Étienne Schneider.- Dat, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Mee ech géif awer nach gär, wann den Här Di Bartolomeo seng Froe gestallt huet, iwwert d'Marché publicken, net déi vum Établissement public schwätzen, mee déi vun der Vergab vun dem Marché un OHB-I selwer.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Just d'Madamm Garcia wollt nach eppes soen.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- A, mee selbstverständlech.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Duerno däärfst Der, ...

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).-

Mme Garcia.- Merci, Madamm Presidentin, Dir Dammen an Dir Hären Deputéierten, also ech wollt nëmme puer Klarifikatiounen, am Numm vum Här Minister vun der Defense, mat erabrénge. Also éischters, well elo vill vun den Antenne geschwat gëtt, wollt ech clarifiéieren, dass ier de Kontrakt un OHB-I verginn ass, war keng Etüd um Site selwer gemaach ginn. Aus deem Grond, et war effektiv wouer, dass Beroder mat am Boot waren. Mee et war awer ni e Site, et war ni eng Visitt um Site gemaach ginn, fir ze kucken ob déi Antennen dohinner géife passen. Voilà. Dat wollt ech nëmmen eng Kéier kloerstellen. Dat ass nämlech eréischt am, souwäit ech weess am Dezember 2018 gemaach ginn. An, wéi den Här Minister et och gesot huet, ass et techesch scho méiglech, reng techesch gesinn, et hält relativ vill, et ass eeben Opwand an d'Arméi huet aner Constrainten do, mee et war machbar. Mee et war aus anere Grënn ass et verglach gi mam Site vu Redu, mee do den estiméierte Montant, wou dat de Präis an d'Luucht dréckt, sinn ongeféier 2 Milliounen fir d'Locatioun vum Terrain. Nëmme fir dat eng Kéier aus der Welt ze raumen, dass dat elo den, dee grouse Käschtepunkt ass. Dat wollt ech nëmmen eng Kéier preziséieren.

Zum zweete Punkt wat elo d'Betribskäschte sinn, wollt ech nëmmen eng Kéier drun erënneren, dass och 2016 de Projet MRTT Multi-Role Tanker Transport och an der Chamber deposéiert ginn ass a gestëmmt ginn ass a momentan si mer amgaangen deem ze änneren, an do ass och d'Betribskäschten ass och d'Käschten, déi de Programm kascht fir déi 30 Joren, wou e wäert lafen. An dowéinsder ass den, de Montant och esou héich. Nëmme fir ze soen, dass an der Defense net, an do ass eeben da ganz kloer gesot déi eng Saache lafen iwwert de Fonds d'équipements militaires an déi aner si Fonctionnementskäschten. Mee se sinn awer matabegraff am Gesetz. An dann d'Personalkäschte sinn och nëmmen en, en Deel vun de Méikäschten. An dowéinsder, wéi den Här Minister scho gesot huet, kënnt hie jo den 13., wou hie ganz genau wäert soe wat am Projet mat dran ass. An do wäert hien all Linn maachen, vum Datazenter bis de Consommabelen, bis de Backup-Datazenter, bis de Backup-MOC, de Mission Operating Centre, hie wäert do all Linn presentéieren a genau soe wat virgesi war, vun der Locatioun bis vun der Polarantenn zu Svalbard, hie wäert do alles ganz genau dokumentéieren a weise wéi eng Elementer, fir ze weisen, dass d'Elementer net komm sinn, dass hien de Projet elo nei erfonnt huet. Voilà, wollt ech nëmmen eng Kéier soen.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Här Di Bartolomeo.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Merci. Bon ech mengen d'Chamber ass ëmmer an hirem Rôle wa se den lwwerbléck gär hätt wann e Projet gestëmmt gëtt wat dee Projet tout budget

confondu iwwer eng länger Zäit kascht. Hein. Dat ass mengen ech eis, eis Roll. An et schénge mer, dass effektiv bei deem Begrëff Gestoun oder wéi et nach, nach heescht, ...

Une voix.- Exploitation.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- ... Exploitation an de Käpp vun der Direktioun vun der Santé, net vun der Santé, mee vun der, vun der Defense verschidden, verschidden Interpretatiounen dora sinn. Ech mengen, dass et richteg a wichteg ass, dass mer an Zukunft all Fraisen, och wa se iwwer e normale Budget geschéien, dass se am Projet zumindest indiquéiert sinn, och wa se iwwer zwee, zwee verschidde Kreditter oder zwee verschidde Kanäl ginn. Dat schénge mer eng wichteg Saach ze sinn, sou fern een et zu deem Zäitpunkt iwwerhaupt, iwwerhaupt kann aschätzen.

An ech fannen déi Approche och ganz gutt, dass mer kucke wat de Projet wierklech méi deier mécht a wat an där enger wéi an där anerer Hypothees d'Käschte gewiescht wären, quitte dass se iwwer zwee verschidde Kanäl bezuelt gi wären.

Dat ass mengen ech, dat ass mengen ech eng, eng, eng, en, e wichtegen, e wichtegen Deel fir ze gesinn awéifern ass et wierklech zu enger Käschenexplosioun komm a wat hätt de Projet, egal wéi een et kontabiliséiert, kascht. En Deel Invest, en Deel Frais de fonctionnement iwwert de Budget. Wann een dat zesummeschléit da weess ee jo wat et an där éischter Optioun gewiescht wär. A wann een dat elo mat där Optik haut kuckt, mat deenen Ännerungen, déi aus deene Grënn, déi mer nach wëllen ergrënne, wou Meinungswandele stattfonnt hunn, wou et och zu Verdeierunge komm ass, fir do ze kucken: Wat sinn d'Konsequenze vun deem engen a vun deem, deem aneren?

Wat de Rescht ugeet, mengen ech hunn ech meng Froen alleguer, alleguer placéiert, placéiert kritt. Fir mech ass wichteg ze ergrënne, firwat dass et eng Rei vu Meinungswandele ginn ass, och bei Responsabele vu gëschter a vun haut, vum Projet, net onbedéngt op ministeriellem Niveau.

Une voix.- ... bei esou Reformen zwar och, ...

M. Étienne Schneider.- Merci, ...

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Jo.

M. Étienne Schneider.- ... merci, Madamm President, merci, Madamm Presidentin. Ech wëll just dovun profittéieren, dass d'Madamm Garcia hei ass. Si war jo och a menger Ekipp deemools wéi ech, wéi mer dee Projet do ausgeschafft hunn. Mee da géif ech si just gär froen, ob si dann der Meinung war, dass ech deemools net alles gesot krut, respektiv, dass um Projet geschlampt ginn ass, deemools, dass dat elo esou aus dem Rudder leeft. Dir, Dir waart jo deemools do an Dir sidd elo haut hei, da misst Der dat jo kënne beurteilen.

Mme Garcia.- Also, ech mengen Dir wësst jo och, dass ech net bei Äre Reuniounen dobäi war. Dat heescht dat ass fir mech e Volet, wou ech net ka beurteilen. An ech war op engem, soe mer engem relativ minime Volet vum Projet drop. An dat war den, de juristesche Volet. Dat heescht de Rescht, den techesche Volet wéi dee Projet genau ficeléiert ginn ass, wat do mat dra war, also ech wëll net soen, dass ech net an enger Kopie vun enger E-Mail war, mee ech hunn dat net suivéiert genuch, fir dee Moment kënne ze beurteele wéi dat gemaach ginn ass. Also do, dat géif ech mer net zoumoossen elo do en Urteel ze treffen.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Den Här Bauler. Dann den Här Wiseler nach eng Kéier an dann den Här Wagner.

M. André Bauler (DP).- Jo, Madamm Presidentin ech wollt just kuerz reagéieren op eppes wat den Här Roth virdru gesot hat, well e mäin Numm do évoquéiert huet. Bei de Lycéeën ass et ëmmer esou do hutt Der deen ee Volet, dat ass wann een neie Lycée kreéiert gëtt, den infrastrukturelle Volet. An da gëtt natierlech, vu datt et een neie Lycée ass, de personelle Volet gekuckt. An dat ass och e Gesetz. Et sinn zwee verschidde Gesetzter, ee Gesetz fir d'Infrastruktur an ee Gesetz fir d'Personal, déi verschidde Categories de personnel, déi recrutéiert ginn, wann ee vu Fonctionnement schwätzt. Mee sécherlech ass net all Funktionement dran. Mee jiddefalls ginn déi zwou Nuancë gemaach.

M. Claude Wiseler (CSV).- Et ass awer, ...

M. André Bauler (DP).- Dat anert, wat, ee Moment just, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... et ass awer, ...

M. André Bauler (DP).- ... ee Moment, Här Wiseler, ech wollt just deem eppes bäifügen, da sinn ech roueg, ech hunn net vill, ...

Une voix.-

M. André Bauler (DP).- ... ech hunn net vill iwwert déi Reunioun hei gesot, mee méi elo nogelauschtert, et ass jo e komplexen Dossier, ech wollt just soen, dass bei deem zweeten, lo muss ech, elo hutt Der mech esou duerjernee bruecht, Här Wiseler, a jo ech wollt, et wier awer och interessant ze kucken, voilà, wat da während deene Reuniounen an der Kommissioun, deemools an der Defense-Kommissioun 2018, wat dann do vun deene verschiddene Memberen och hannerfrot ginn ass. Well mir schwätzen ëmmer dovunner, dass, mir hunn, d'leschte Kéier hat ech d'Fro evoquéiert: Wat ass am Plenum gesot ginn? Wat huet de Rapporteur gesot? Wéi waren d'Reaktiounen? A wat huet de Minister zum Schluss gesot? Et wier och interessant fir ze kucken ob de Projet, en temps que tel, souwéi en haut hannerfrot gëtt, ob en och deemools an der Kommissioun esou hannerfrot ginn ass. Dat just als Fro an als Remark. Dat ass awer keng Bewäertung, hein.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- ... besonnesch opgrond vum Avis vum, ...

M. André Bauler (DP).- ... ech stellen dat just fest.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- ...

Mme Diane Aehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Also, Här Bauler, dat wat an der Kommissioun gesot ginn ass do gëtt et PVen dozou. Do kann een noliere wat gesot ginn ass. Jo. Ech hunn se nogelies, do ass net ganz vill driwwer gesot ginn. Déi Rapporten, ech weess net ob vill geschwat ginn ass oder net. Op jidde Fall d'Rapporten déi sinn äusserst succinct vun där Kommissioun.

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo, ech wëll dobäi soen, hannerfroer mécht een, wann een eppes a Fro stellt. Wann awer fir engem d'Saache kloer sinn an den Term vum Gesetz ass kloer, d'Exploitatioun an d'Gestioun steet dran, ech liesen de Commentaire des articles, brauch ech net vill ze hannerfroen. Et ass kloer wat drasteet a mengen Aen. Et ass just elo, wou et op eemol net méi esou ass.

Une voix.-

M. Claude Wiseler (CSV).- Ben jo, genau. Well, well den Term ass kloer. Just elo ass et net méi kloer.

Ech wëll dem Här Bauler just soe wat, wat d'Education ugeet, et ass net grad esou wéi Der elo gesot hutt. Et steet, bei den Educationstexter, do gëtt selbstverständlech e Bau gemaach op där enger Säit an da kënnt hannendrun, well dat esou vun, virgesinn ass, eng Création de lycée. Dat heescht an do stinn net Personnel en temps que tel dran, dosteet e Cadre de personnel dran, deen sech an d'Fonction publique erapasst a wat fir een Typ vu Persoun s de kanns astellen. Dat ass also eppes ganz anescht wéi wann eng Gestoun oder eng Exploitation am Text wär. Dat steet och net an den Texter dran.

M. André Bauler (DP).- Dat ass ganz richtig, ech hat dat och esou gemengt. Et ass awer ganz richtig

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo. Mee well mer hei bei den Nuancë schwätzen, ech wëll awer iwwert d'Marché publicken nach e puer Saache froen, well dat mech awer och net a Rou léisst, well ech net verstinn, nee, well ech net versti wéi dee Marché gemaach, also ech kennen d'Gesetz vun 2012 jo awer, well ech déi Zäit mat dem, mat dem Jean-Marie Halsdorf dorunner geschafft hunn, fir e speziell Defense-Gesetz ze maachen. Ech hu virdru gesot, datt ech net richtig versti wéi déi Preetüd vu 750.000 Euro konnt engem ouni Soumissioun einfach gi ginn. A wat ech awer nach manner verstinn dat ass wéi duerno de Kontrakt dann einfach un eng Firma ginn ass an no wat fir enger Prozedur. Hei gi mer awer e Kontrakt ëm 170 Milliounen Euro, déi sinn no europäescher Gesetzgebung ganz enk reglementéiert an net nëmmen europäescher Gesetzgebung, mee och no eise Gesetzzer reglementéiert. Elo stellen ech fest, datt Der hei eng Prozedur ass, déi a priori misst eng Procédure négociée sans publication d'un avis de marché sinn. Well et ass keen Avis de marché gemaach ginn. Fënnt ee jo op d'europäesch Sitten erëm, et ass keen a priori gemaach ginn. Wann ech awer kucken, och am 2012er Gesetz, den Här Heck huet sech jo ëmmer drop zréckberuff, datt dat alles misst anescht sinn an der Militär, well mer d'Gesetz iwwert de Fonds de, wéi heescht deen, de Fonds militaire, voilà, wéi och ëmmer en heescht, de Fonds militaire hätt en am Fonds militaire steet jo ausser d'Kreatioun vum Fong, datt do kënne Suen erafléissen näischt dran. Dat eenzeg wat d'Gesetz wat applikabel ass ass d'Marché-publics-Gesetz fir d'Defense vun 2012. Sou. Do steet, wann ech kucke wat dee Marché négocié do dran ass, am Artikel 28, déi Punkte wou ee kann e Marché négocié maachen. Dat ass wa keng Offer do ass, wann d'Offer, aner Offeren irrégulier sinn, wann eng Urgence résultant une situation de crise do ass, et war keng Situatioun de crise, oder eng Urgence impérieuse résultant d'événements imprévisibles, och net do, raisons techniques ou protection de droit d'exclusivité, och net do, wann un seul opérateur possible, och net do, wann et, steet da service de recherche et de développement do gëtt sech dann anscheinend drop berout, mee dee ganzen, dee ganzen Artikel, respektiv dee ganzen Descriptif vum Gesetz seet, datt mer am Fong wollten e Satellitt off-the-shelf

kafen. Dat heescht e fäerdegte Produkt, wat net misst developpéiert, sorry, mee esou steet et awer an allen Explikatiounen, déi ech gelies hunn.

M. Étienne Schneider.- ... off-the-shelf heescht net ee Golf GTI wéi all Golf GTI gebaut gëtt, do si, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... mee, ...

M. Étienne Schneider.- ... Spezifikatiounen, déi anzehaalen,...

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo, d'accord. Mee dat ass awer erëm konterbewisen duerch de Fait, datt Der duerno bei zwou aner Entreprisë gitt, déi lech duerchaus eppes kënnen ubidden. Et ass also aner Offerten do, et brauch awer net, ...

M. Étienne Schneider.- Här Wiseler, nach eng Kéier: Firwat hu mer OHB-I geholl? Mee well déi aner net wollte mat Lëtzebuerger Firme schaffen. Dofir hu mer déi geholl.

M. Claude Wiseler (CSV).- Elo mol seriö, ...

M. Étienne Schneider.- Wat soll dann, wat soll dann, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... sot daat, ...

M. Étienne Schneider.- ... Airbus mir, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... ech si jo ...

M. Étienne Schneider.- ... eng Etüd maachen, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... ech si jo ganz d'accord domadder, ...

M. Étienne Schneider.- ... wa se dat iwwerhaupt ausschléissen?

M. Claude Wiseler (CSV).- ... mee sot emol dat do vläicht net ze haart no baussen, well wann d'Kommissioun bis drop kënnt, datt Dir déi do Prozedur maacht fir all aner europ-, netlëtzebuergesch Entreprise auszeschléissen, da gesitt Der awer ganz schlecht aus. Well dat awer nu kengem, ...

M. Étienne Schneider.- Bis elo huet et ëmmer nëmmen Dir no bausse geschwat. Ech net.

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo, ben, ech hunn awer opgepasst, och wat ech gesot hunn. Well wann Der dat do dobausse sot, gesitt Der, kommt Der zwar vläicht gutt zu Lëtzebuerg un, ...

M. Étienne Schneider.- Här Wiseler, Dir hutt mech als Ligener duergestallt.

M. Claude Wiseler (CSV).- ... well, well Der, ...

M. Étienne Schneider.- Dat war net ganz fair, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo, mee wann, ...

M. Étienne Schneider.- ... an och net ganz korrekt.

M. Claude Wiseler (CSV).- Also ech, mer kënnen ganz gär nach doriwwer diskutéieren, mee ech hätt emol fir d'éischt gär Froen iwwert déi aner, iwwert déi aner Saachen hei. Ech soen Iech, datt de Recherche et de développement hei vun deem Produkt, et sinn aner Produiten um Marché gewiescht, et sinn aner Produiten déi quasiment fäerdeg ware fir ze offréieren, wann Der eng Recherche et développement hätt misse maachen, wär et sécherlech net an där do Zäit hiergaangen, datt Der mat all deenen Exceptiounen hei ass, hätt Der keen, keng Procédure négociée sans publication d'un avis musse maachen. An da soen ech, elo hutt Der se awer gemaach. A wann Der se gemaach hutt, a wann Der den Artikel 28 benotzt, da musst Der och en Avis iwwert d'Resultat vun der Prozedur an d'Passation vun de Marchéen 48 Deeg no der Passation vun dem Marché erausginn. Seet d'Gesetz. Ech hunn an, ech hu vläicht iwwersinn, mee ech hunn an dem lëtzebuergesche Marché-publics-Portail nogekuckt, ech hunn am TED nogekuckt, deem Europäeschen, do steet keng dran. Kënnt nokucken, wann Der eng hutt, sinn ech frou se ze kréien. Am Artikel 38.1 Punkt d) steet datt Der ee Procès-verbal mat de Circonstances visées à l'article 28 qui justifie le recours à cette procédure. Dir hätt en also misse justificéieren, europäesch justificéieren. Meng Fro ass: Wou ass dee Procès-verbal? Ech froen offiziell hei fir deen dann och ze kréien, well dat ass eng gesetzlech Obligatioun, wann Der deen do Type vu Procédure négociée maacht a visiblement hutt Der e jo gemaach. Well ech, en anere gesinn ech wierklech net. An Dir musst op Basis vum 38.2 och eng Dokumentatioun iwwert den Déroulement des procédures d'attribution maachen. Och déi hunn ech néierens offiziell a Publikatiounen fonnt. Soudatt ech mech do d'Fro stellen: Wéi déi Prozedur konnt no dem Artikel, no dem Gesetz vun 2012 gemaach ginn?

Da stellen ech awer d'Fro hannendrun: Si mer an där Prozedur, datt mer sans publication d'un avis ee marché négocié maachen? Dann ass déi aner Fro: Wéi konnt Der dann en RFI maachen, wou Der op eemol mëtten an der Prozedur, déi Der amgaange sidd ze derouléieren, zwou aner Firmae frot, mat der Ausso, déi heibanne gemaach gëtt: „Dat ass fir de Präis ze drécken“? Do soen ech: Dat ass nun awer total, ...

Une voix.-

M. Claude Wiseler (CSV).- ... total géint all Prozedur, déi Der musst, kënnt Der guer net, et geet wierklech net. An dann ass meng aner Fro: Wann Der dat da maacht, an elo soe mer, mee Dir kéint an der Mëtt vun enger Prozedur op eemol ouni auszeschreiwen soen: „Sou lo si mer awer an enger anerer Prozedur“ - net virstellbar - mee lo soe mer awer Dir maacht dat, da seet den, d'Gesetz vun 2012, gesäit dann am Fong guer net vir, datt Der kënnt deen deen lech d'Preetüd gemaach huet, datt Der deem kënnt de Marché ginn. Geet am Fong net, nom Gesetz vun 2012. Dat geet eréischt am Gesetz vun 2018 fir all déi Marchéen, déi net Marchédenfensé sinn. An do sinn et, gëtt eng Rei Reegelen, wann Der dat maacht. Wann Der dat maacht, musst Der nämlech no bausse klor an däitlech indiquéieren « au cours de la négociation, les pouvoirs adjudicateurs ou les entités adjudicatrices assurent l'égalité de traitement de tous les soumissionnaires en particulier et ne donnent pas de manière discriminatoire d'informations supplémentaires susceptibles d'avantager certains soumissionnaires par rapport à d'autres ». Wa mer elo net am Defense-Gesetz sinn, wat mer awer visiblement jo sinn, no all Ären Aussoen, wär et méiglech eventuell dat ze maachen, wat Der gemaach hutt, mee da misst Der och eng Prozedur befollegen, déi Der doranner besteet, datt Der a sech alleguer deen anere sämtlech Dokumenter gitt. Wat awer visiblement net geschitt ass, well d'Preetüd hu se net kritt. An Dir misst hinne Mitigationssäit, respektiv aner Mitigationinstrumenter zur Verfügung stellen, datt se sech op dee selwechten Niveau kënne setzen, wéi dee fir lech d'Preetüd gemaach huet. Och dat ass net geschitt. Ech froe mech just wéi déi Prozedur, wat awer eng ass fir 170 a schlussendlech 350 Milliounen, wéi déi ofgelaf ass a wéi déi ze justifizéieren ass?

M. Étienne Schneider.- Här Wiseler, Dir hutt mer elo hei eng, e Cours gehal iwwer Ausschreibungsgesetzer. Ech muss lech just soen, hein, dat do ass genee dat, dat hätt Der misse mat menge Beamten diskutéieren. Ech ginn einfach dovun aus, als Minister, dass wa meng Beamten, mäi Cabinet, mir seet, dass dat do dee richtege Wee ass, wéi mer et solle maachen, dass ech dat dann och esou ka maachen. An esou ass et och gemaach ginn. Dofir, dat wat Der mer elo do alles zielt, dat kënnt Der mat, hätt Der misse mat hinnen diskutéieren.

M. Claude Wiseler (CSV).- ... och mat hinnen, mir kruten awer keng Äntwert.

M. Étienne Schneider.- Gelift?

M. Claude Wiseler (CSV).- Hu mer och mat hinnen, mir kruten awer keng Äntwert.

Une voix – Dach.

Une autre voix - ... mir hun ëmmer erem op d'Prozedur, ...

Une autre voix - vum Défense-Gesetz, ...

M. Étienne Schneider.- Ma ja, nee, Dir sidd just net zefridde mat der Äntwert, mee se hunn awer eng. An, an, an, ...

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Nee. De Problem ass, dass den Här Heck all Kéiers d'MarchésGesetz iwwert d'Defense vun 2012 ausgeblent huet. A wa mir och erëm op d'MarchésGesetz vun 2012 vun der Defense higewisen hunn, huet hien et erëm eng Kéier ausgeblent a sech op d'DefenseGesetz am Allgemenge beruff.

M. Claude Wiseler (CSV).- D'Äntwert war: „Mir hunn dat nach ëmmer esou gemaach“.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Jo.

M. Étienne Schneider.- Gutt.

M. Claude Wiseler (CSV).- A wann Dir lech als Minister mat där Äntwert vun Äre Beamten zefridde gitt, ...

M. Étienne Schneider.- Nee.

M. Claude Wiseler (CSV).- ... dat fannen ech awer besonnesch.

M. Étienne Schneider.- Nee, souwäit ass et guer net komm, Här Wiseler. De Punkt ass, dass meng Beamte mir soe wéi si mengen, dass mer dat solle maachen. An da ginn ech dovun aus,

dass dat och, dass dat och juristesch gepréift ass, dass dat d'Strooss hält. Well ee jo dovunner aus ka goen, dass an esou engem héije Montant vun Opträg direkt all Mënsch um Tapis stinn, wa se do, wann do iergend e Feeler dra wier.

Ech muss awer soen, dass weeder Airbus nach Thales iergendeppes vermësst hunn oder sech beschwéiert hu bei eis wéi déi Prozedur ugelaft, a wéi mer deen RFI ugefaangen hunn. Do hu se all déi Donnéeën kritt, déi se brauchen. Et ass laut dem Här Heck sengen Aussoen, déi hie mir confirméiert huet, keen dee gesot huet: „Hei, mir hunn net alles kritt. Mir sinn do defavoriséiert gewiescht“. Bon, wann dat esou leeft, a wa meng Beamten, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... normalerweis een RFI nach ...

M. Étienne Schneider.- ... mir dat esou soen, da muss ech jo dovun ausgoen, dass dat och esou ass.

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo, nee. Also wann, well normalerweis, ...

M. Étienne Schneider.- Éierlech, Dir wosst och net, wivill Stol an de Bëton gemëscht gëtt, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Ech hunn awer meng, ...

M. Étienne Schneider.- ... wann Der eng Schoul gebaut hutt.

M. Claude Wiseler (CSV).- ... ech hunn awer meng Gesetzzer gelies an ech hunn awer gekuckt ob meng Prozedure richteg waren. Well nom RFI normalerweis en RFP kënnt

M. Étienne Schneider.- Ech soen nach eng Kéier, dass ech dovun ausginn, dass mäi Cabinet mech richteg beroden huet an där doter Saach.

Mme Diane Aehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Mir hu gesot kritt, dass eng vun deene Sociéiteiten e Recours gemaach hätt.

M. Étienne Schneider.- Dat muss awer dann no menger Zäit gewiescht sinn.

M. Claude Wiseler (CSV).- ... probéiert hätt e Recours ze maachen.

Une voix.- ... verzicht ...

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*-
Oder probéiert hätt, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Dat war

Une voix.- jo

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Wat
gelift?

Mme Garcia.- Et war Recours gracieux an ech mengen, et ka gutt sinn, dass et, war kuerz
beim Wiessel géif ech soen, a kuerz virdrun. Dat war, ...

M. Étienne Schneider.- Et war, ...

Mme Garcia.- ... dat war kuerz, et muss vläicht November gewiescht sinn oder esou. Dat
heescht et war ongeféier géif ech soen.

Une voix.-

Mme Garcia.- Si hunn e Recours gracieux gemaach. Mir hunn drop geäntwert. An duerno hu
mer se begéint an dunn hu se renoncéiert e richtege Recours ze maachen.

Une voix.- Wannechgelift, ...

M. Étienne Schneider.- Sot mer just fir mäi Wëssen: Wat war dann hiert Argument?

Mme Garcia.- Hiert Argument? Jo, dat géif ech och duerno aus dem PV sträiche loossen awer,
wann dat geet. (...)

M. Claude Wiseler (CSV).- Ech wollt just soen, dass dat genau dat ass, ...

M. Étienne Schneider.- Ech wëll just dozou, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... wat ech gesot hunn.

M. Étienne Schneider.- Ech wëll just dozou umierken: Esou, esou politically correct sinn déi franséisch Konkurrenten hei och net gewiescht, well déi hunn hire Minister ageschalt, dee mech sollt beschaffen, fir dass mer awer mat hinne schaffen. Also dat ass och net grad esou an de Reglementer vun den Ausschreiwungen dran, dass am Noutfall de Minister muss uruffen.

M. Claude Wiseler (CSV).- Dat ass richtig. Mee mir kontrolléieren d'franséisch Regierung awer net.

Une voix.- Nach net.

Une autre voix.- Dat kënnt nach.

(Hilarité)

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Bon, ech menge mir wieren elo beim Här Wagner.

M. David Wagner (déi Lénk).- Jo. Merci, Madamm Presidentin. Ech hat d'leschte Kéier, wou déi Hären Heck an den Här Beaudot hei souzen, näischt gesot, well ech versichen, op jiddwer Fall net an der Sëtzung eppes gesot, well ech versichen dat Ganz ze demêléieren an engem Dossier, deen ech am Prinzip net kennen an net betreien. Ech awer ëmmer méi mierken, datt Saachen, datt Saachen awer an deem Ministère aneschtlers schéngen ze lafen, wéi ee sech dat kéint erwaarden. Wann ech mech gutt erënneren, bah ech hu mer och Notte geholl, d'leschte Kéier, den Här Wiseler ass jo och drop agaangen, mee et ass schonn e bësse komesch wann ee gesot kritt, grad an engem Milieu wéi d'Defense, wou een dovunner ausgeet, datt et jo e bësse méi, e bësse méi, e bësse manner flu ass, datt ee wierklech vum ehemolegen Direkter vun der Defense gesot kritt, datt se keng richtig legislativ Pratique haten, datt d'Gesetzer wéineg Detailer beinhalten, dat ass natierlech och net de Feeler vun engem Beamten. Quitte, datt wann een an d'Vergaangenheet zrëckkucke kann, da weess ee ganz genau och wie sech un der Redaktioun vu solche Projet-de-loien awer bedeelegt. Mee soit. Do war ech relativ erstaunt, mee ech duecht: David, du, du verstees souwisou näischt vun deem Dëngens, dann ass et vläicht normal. Mee ech war anscheinend net deen eenzeg, deen erstaunt ass. Mee ech wollt just, fir, fir dat ganz kloer elo ze hunn, wa mer dovunner ausginn, datt den Här Schneider op jiddwer Fall net wollt, bewusst, iergendeppes der Chamber verheemlechen, wat ech mer duerchaus virstelle kann, da ginn et awer dann déi zwee Punkten elo. Dat heescht, datt um Niveau vum Ministère, vun der Defense, vu Mataarbechter, wéi och

ëmmer, d'Definitiou vum deem wat eng Gestiou soll sinn, net kloer ass, wat entweder eng Fro vu Kompetenz ass. Oder wat e Reflex ass vun Intransparenz, dee vläicht inherent ass wat dee Fonctionnement vum deem Ministère ugeet. Wouriwwer een dann awer misst awer diskutéieren. Well ech ka mer awer schwéier fest, virstellen, datt awer, also mir ginn e bëssen hei domadder ofgefiddert, datt eben an deem Milieu, datt mir als Deputéierte gewësse Saache solle verstoen, déi mer net erkläert kréien, hein. Oder et huet, oder et war einfach e Feeler, et huet ee sech geiert an, voilà, dat Wuert Gestiou huet anscheinend sechs verschidden, et kann och vläicht verschidden Interpretatiounen hunn, mee ech sinn trotzdem der Meenung, datt een dat kloer muss gesot kréien als Deputéierten. Bon. An déi aner Saach, dat ass dann erëm eng Kéier déi Saach do mat den Antennen um Bierg. Well dat sot och den Här Heck d'leschte Kéier, e war ganz rosen, hein, e war e bësse rosen esou, hein.

E sot: „Jo, hie wier, en hätt esou vill Sëtzunge matgemaach“. An do war och dann de General do an esou weider, Leit vum Etat-Major, an déi hunn ëmmer gesot: „Et ass alles an der Rei“. An e sot e bëssen dat, wat Dir gesot hutt, ganz am Ufank. An duerno op eemol war näischt méi an der Rei. Dat heescht, wann ech richteg verstinn, wann um politeschen Niveau bewosst keng Verheemlechung war, dann hu mer e Kompetenzproblem um Niveau vum Ministère a mir hunn e seriöse Kompetenzproblem um Niveau vum der Arméi, oder vum Etat-Major, wann ech dat richteg novollzéien. Well da läit de Feeler bei deene Leit, u sech. Inwiefern et grav ass, dat ass eng aner Saach. Mee dann, wann ech richteg verstinn hu menger engersäits e Ministère, deen net kapabel ass enger Chamber ze erkläre wat d'Gestiou ass. Anerersäits en Etat-Major, deen an Honnert Sëtzunge seet: „Dat geet“. An duerno geet et op eemol net méi. Dann hu mer do e Problem.

Duerno, tatsächlech och, dat huet den Här Beaudot jo awer och gesot, datt mat Thales an Airbus donc, ech hunn dat esou interpretéiert, mir hunn Thales an Airbus ugeschmiert, u sech. Mir hu se geholl, justement fir d'Präisser ze drécke bei, jo... Mee mir hu se u sech nëmmen instrumentaliséiert. Datt dee Milieu kee Bisounours-Milieu ass, kann ech mer virstellen; datt d'Fransousen och keng Bisounourse sinn, kann ech mer virstellen. Mee et ass schonn eng komesch Praxis. Mee et ass warscheinlech d'Konsequenz vun enger neier Ausrichtung vun enger Militärpolitik, déi no wirtschaftleche Krittäre soll funktionéieren. Wat a mengen Aen dee gravéierndste Feeler ass iwwerhaapt. Dat hu mer méi wéi eng Kéier ugeschwat. Mee ech wëll net méi dorobber zrëckgoen. Mee, wa mer dee Wee wëlle goen, wa mer esou eng Militärpolitik wëlle féieren, da musse mer eis warscheinlech bewosst sinn, datt mer mat esou Problemer kënne konfrontéiert sinn, an datt esou Feeler och vläicht geschéien. An datt een och dorausser Konsequenze muss zéien. Merci.

M. Étienne Schneider.- Ech wëll net méi, net méi wierklech dorobber agoen, wat geännert huet zënter ech net méi do sinn, dass op eemol Saachen, déi sollte funktionéieren, ënner menger Regie net méi funktionéieren, wou ech net méi do sinn. Also vusäite vum Etat-Major aus. Ech mengen do muss een d'Argumenter enzwousch anescht siche goen. Ech wëll just soen, datt d'Thales an Airbus, mir hunn déi eigentlech net benotzt just, an dat kann een esou net soen, mir wollten och intern sécher sinn, dass dee Präis, deen um Dësch läit, dass dat e realistesch Präis ass, an dass dat e bescht méigleche Präis war. Wann, wann Airbus elo mat engem anere Präis komm wär wéi OHB, deen, deen dorënner gewiescht wär, dann hätt een, dann hätt ee sech wierklech missen iwwerleeën eis Strategie, fir ze soen: „Mir maachen dat mat OHB, well dat déi Eenzeg sinn, déi wëlle mat Lëtzebuerger Firma schaffen“. Dann hätte mer wierklech missen driwwer iwwerleeën: Mee merde, wann déi doten 30 Milliounen méi bëlleg sinn, awer net wëlle mat Lëtzebuerger Firma schaffen, maache mer dat dann? Ass dat, ass dat da korrekt? Kënne mer dat da maachen? Mee dat huet sech awer dunn erausgestallt, dass dat eeben net de Fall war. Déi hei OHB war méi bëlleg a se hu mat Lëtzebuerger Entreprisë geschafft. An dofir war mir eigentlech no deem RFI, ware mir recomfortéiert an deem Choix, dee mer gemaach haten, deem initiale Choix, fir d'Etüd ze maachen, ware mer herno recomfortéiert, dass OHB-I eigentlech dee richteg Partner ass, fir dat doten ze maachen. Si sinn déi bëllegst a si wëlle mat Lëtzebuerger Firma schaffen. An doduerch hu mer de Retour économique op Lëtzebuerg.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Den Här Clement.

M. Sven Clement (*Piraten*).- Jo. Merci, Madamm Presidentin. Ech kann et relativ kuerz maachen, well den Här Wiseler, mengen ech, e ganz gudde Cours iwwer Marché-publicke scho gehalen huet. Ech mengen och net, datt dat forcément de fréiere Minister ass, deen dat am Detail muss kennen, mee datt do och eng ganz Rëtsch Beamten, déi eis hei, fir et emol gutt ze soen, zumindest un der Nues erëmgefouert hunn, well d'Aussoen heiansdo net ganz kloer waren, respektiv kloer Aussoen herno an E-Mailen, wéi den Här Wiseler dat gesot huet, revidéiert goufen. Onofhängeg vun der Gravitéit vun deenen Aussoen, fannen ech dat e staarkt Stéck. An dat wollt ech och nach eng Kéier ugemierkt hunn.

Déi zweet Fro, déi mech awer vill méi irritéiert dat ass, an ech kommen op dat zréck wat ech ganz am Ufank gefrot hunn a wat sech haut awer ëmmer erëm confirméiert huet, dat ass jo och de Choix vun de Prestatairenn ënnert dem Prestataire OHB-I. Do schwätze mer vun HITEC, ganz kloer, do schwätze mer vun LGS, déi jo préconiséiert waren, wou ech genausou gäre wéilt, géif gären aus deene Compte-rendue wësse wéini a firwat se hir Meenung geännert

hunn. Well ech mengen, dat ass eng, gëtt eng ganz interessant Lektür. D'Fro, déi sech mir stellt ass, an do kann den Här Schneider eis vläicht e bëssen eng Iddi ginn, Dir hutt jo mat Thales a mat Airbus geschwat: Hu si iergendee Grond ginn, firwat si net mat lëtzebuergeschen Akteure wëllte schaffen? Gëtt et e Grond firwat si vu vir eran ausser reng, e renger politescher Grond vläicht, datt si LGS net wollte mat an d'Boot huelen? Datt si HITEC net wollte mat an d'Boot huelen? Well ech mengen, et war kloer, eng vun de Prämissen war jo deemools: Mir bauen an Antennen um Härebierg. D'Iddi war ëmmer, esou hunn ech dat verstanen, esou krute mer dat hei an där Kommissioun erkläert: Mir bauen eis eegen Antennen. Ech hunn dat nach e Freideg gefrot gehat: Firwat baue mer Antennen, wa mer se kéinte leasen, wa mer se och kéinten zu Svalbard leasen, am Plaz se ze bauen? Do war d'Ausso kloer: „Dat ass, well mer eng gutt Offer hunn. Well mer déi Antennen, well mer domadder och engem lëtzebuergeschen Akteur Geld ginn“. D'Fro, déi sech mir also stellt, wat déi Antennen ugeet, mee och all déi aner Akteuren an der Chaîne de valeur: Gouf et do iergendwann eng Kéier d'Iddi ze soen: „Ma wat ass, wa kee lëtzebuergeschen Akteur dran ass? Wat ass, wa mer näischt kafen, mee just de Satellitt kafen an déi ganz Exploitatioun, ech soe elo emol d'Antenne gi mer lounen“? Well mir gi lo effektiv après-coup gi mer eng Antenn zu Svalbard lounen, fir d'Biller erofzelueden, déi pro Dag vill méi Stonne Capacitéit notzt wéi déi zwou Antennen, déi mer bauen zu Redu. Mir bauen zu Redu zwou Antenne fir Redondance ze hunn, während mer zu Svalbard eng Capacitéit lounen, well déi eng Redondance zur Verfügung stellen. Do stellt sech mir d'Fro: Wäre dee ganze Projet hei net am Budget realisierbar gewiescht, och zu deem Zäitpunkt, wou Dir nach Minister waart, wa mer net op verschidde Plazen decidéiert hätten, mir géifen hei zwou Antenne bauen op enger Plaz, wou sech herno erausgestallt huet, datt dat net méiglech wär. Mee d'Fro stellt sech wierklech: Wäre net „Lease instead of buy“ eng zweet Optioun gewiescht?

M. Étienne Schneider.- Also ech mengen, de Leasing kënnt op datselwecht eraus wéi d'Kafen,. Well wann Der de Leasing maacht, dann hutt Der eigentlech just en Achat à tempérament gemaach: Op zéng Joren, hutt Der d'Antenn zweemol bezuelt. Dat ass deen eenzege Punkt. Also vun dohier mengen ech wirtschaftlech hätt dat, hätt dat dem Projet net wierklech gehollef.

Dovun ofgesinn ass et eng, e Prinzip vum Staat, dass en net least, mee keeft an da Propriétaire vun, deem Objet ass. Mee nach eng Kéier: No zéng Joren ass déi Antenn näischt méi wäert. Dat heescht déi muss esou amortiséiert ginn, am Leasing, dass se komplett bezuelt ass. An deem Fäll ass se engem verleast huet dann nach e Business domadder gemaach. Et gëtt also ënnert dem Stréch, ...

(Interruption)

M. Étienne Schneider.- ... méi deier. Gelift?

M. Claude Wiseler (CSV).- Den Här Clement wollt soe leasen. Dat heescht am Fong e Service kafen, eng Location de service maachen. Et ass dat, wat, ...

M. Sven Clement (Piraten).- Capacitéit no, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ...d'Capacitéit lounen, ...

M. Sven Clement (Piraten).- ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... ass am Fong dat, wat Der zu Svalbard, ...

M. Étienne Schneider.- Dat ass eng Fro fir den, fir d'Experten, fir den Här Beaudot, fir den Här Heck, déi kann ech lech esou net beäntweren. Mee ech wëll awer hei nach eng Kéier soen zum Choix vun de Prestataire: Et ass esou, dass OHB-I wëlles hat, mat Sous-traitancen ze schaffen. Dir hutt d'Firme genannt, wat Lëtzebuerger Firma sinn. Mee déi aner zwee, déi wollten alles selwer maachen. Déi wollten net mat Lëtzebuerger schaffen, well déi soen: „Mir maachen alles“. An dann hat ech jo nach verstan, an dat ass dat, wat ech virdu sot, wann déi alles inhouse maachen an et gëtt doduerch méi bëlleg, jo, dann hues de schwéier Argumenter fir ze soen: „Mir maachen awer mat OHB-I, just well déi mat Lëtzebuerger Firma schaffen“. Dat, mengen ech, hätt mer net fäerdeg kritt. Mee se waren en plus méi deier. An dofir war de Choix awer am Endeffekt relativ einfach.

M. Sven Clement (Piraten).- Ech haken do nach eng Kéier no, wann Der erlaabt, Madamm Presidentin. Et ass zwou Saache mengen ech. Dat eent, dat ass de Budget, iwwert dee mer ëmmer geschwat hunn. Do gouf eis zumindest hei an der Kommissioun, souwéi ech mech richtig erënneren, och gesot, datt de Budget figéiert war, respektiv eng ganz kloer Iddi war, wat mer bereet wäeren auszeginn ier OHB-I an ier dee ganze RFI-Prozess ofgeschloss war, an datt den RFI-Prozess benotzt sollt ginn, fir eeben dee Budget e bëssen ze validéieren an am Zweifel och hoffentlech e méi bëlleg ze kréien. Dat soll op Drock vun den Experte geschitt sinn, fir eeben de Budget ze drécken. Do war meng Fro ganz konkreet: Wéini gouf et eng Entscheidung, wat fir e Budget fir déi Satellitt sënnvoll wär, wat de Staat oder d'Direction de la Défense bereet wär dofir auszeginn?

An dann eng zweet Fro, an dat hutt Der elo grad nach eng Kéier ugeschwat, de Choix vun de Prestatairen: Et ass esou, datt HITEC jo initial de Ministère de l'Économie demarchéiert huet, datt déi du weider mat der Direction de la Défense geschwat hunn. Mech géif awer brennend interesséieren, ob HITEC selwer OHB-I an d'Spill bruecht huet, oder wien oder OHB-I an d'Spill bruecht huet? Well och dat ass eng Fro, déi bis elo net zefriddestellend beäntwert gouf. Et kënnt eng Lëtzebuurger Firma bei hiren eegene Ministère, dat kann ech novollzéien. Dann, iergendwann eng Kéier gëtt awer e Kontrakt gemaach, fir eng Pré-etüd mat engem internationalen Akteur ze maachen. An deem internationalen Akteur, par hasard, hält déi lëtzebuergesch Firma, déi déi Iddi, dee Flou an d'Ouer vun deem Ministère gesat huet. Also un esou Zoufäll gleewen ech do net. An ech verstinn och, datt dat ënner Firmen esou leeft. Mee do stellt sech mir awer d'Fro: Wien huet wéini entscheed, datt OHB-I déi Pré-etüd soll maachen? An, virun allem, wéini huet OHB-I dann och gesot: „Hei, mir maachen dat mat HITEC a mat LGS“?

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo, kann, kann ech nach, just (...) Fro hannendru setzen an dann hutt Dir dräi Experten, déi lech beroden, dat ass HITEC, LGS an d'SES. Wëssend, dass SES an der LGS sëtzt, déi am Fong direkt déi sinn, déi bénéficiaire sinn, wann OHB-I et kritt. An dat sinn déi, déi lech beroden, als Expertise. Ech,...

M. Étienne Schneider.- Här Wiseler, am Defense-Beräich ass dat do dat absolutt Normalst vun der Welt. Et ass keen Defense-Minister, deem op sengem Büro sëtzt a sech an denkt: „Lo baue mer en neien Düsenjet“. Et ass ëmmer d'Industrie, déi kënnt a seet: „Hei, Dir hutt nach ëmmer déi al Karen do. Mir hunn hei zu e puer eppes komplett Neies entwéckelt. Kuck der dat emol un“. An da kritt deem dat verkaf. An da leeft esou e Projet un. Et ass net esou, dass de Besoin beim Minister sëtzt, dass dee moies an der Dusch op eemol d'Iddi huet elo, solle mer net e Satellitt an de Weltall schéissen.

M. Claude Wiseler (CSV).- ...Prozeduren...

M. Étienne Schneider.- Et ass ëmmer esou, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- 2012.

M. Étienne Schneider.- Gelift?

M. Claude Wiseler (CSV).- ...Prozedure vun 20, ...

M. Étienne Schneider.- Jo. Mee ech soen lech just, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... festgehalten. Genau déi dote Problemer...

M. Étienne Schneider.- ... ech soen lech just: Mir haten ëmmer, Dir wësst dat, Dir hutt et selwer gesot, bei der Defense sinn d'Aueren ëmmer anescht gedréit. An dat net nëmmen hei. D'ailleurs, eng Klammer op: Kennt Dir een Defense-Projet iergendwou am Ausland, deen net herno zu Komplikatiounen gefouert huet, ëmmer erëm dowéinst? Et ass keen, deen iergendee Waffesystem sech liwwere gelooss huet, deen am Präis war. Keen, dee sech jee en Düsenjet liwwere gelooss huet, wou net herno 100... Dat soll keng Excuse sinn, ech soe just, dass dat do dat Ëmfeld ass, an deem ech als Minister hu musse schaffen. Mee richteg ass, dass HITEC meng Leit um Ministère kontaktéiert huet. An ech kann dat elo net, net hei bezeien, mee ech géif mech schwéier wonneren, wann déi net hir Iddi diskutéiert gehat hätte mat OHB-I, mat LuxGovSat, mat aneren, fir ze soen: „Ma solle mer net dem Lëtzebuerger Staat dat dote proposéieren? D'NATO brauch et en plus. A si mussen hire Budget...“ Déi liese jo och d'Zeitung, déi hu jo och matkritt, dass mer zu Wales eis engagéiert hunn, anstatt 80, 90 Milliounen, an Zukunft 400 Milliounen d'Joer auszeginn. An da wäeren et schlecht Geschäftsleit, wa se dann net op d'Iddi kéimen an ze soen: „Elo hëllef mer deem awer emol, déi Suen do auszeginn“. Voilà!

An doropshi sinn déi Kontakter gelaf. An doropshin hu mir gekuckt: Wat wëlle se eis dann do verkaufen? Mir hunn awer du Récksprouch geholl mat der NATO: Ass dat dann eppes, wat sënnvoll ass? An d'NATO war net méi wéi dankbar, fir dat do kënnen ze kréien. An dunn hate mir, an deem Sënn, en interessante Projet, deen d'NATO brauch, dee wichteg ass fir d'NATO, deen an eise Capacitéiten ass, well et e Secteur ass, dee mer, dee staark zu Lëtzebuerg ass, Satellitesection, de Space-Secteur, dee mer amgaang sinn auszebauen. An da koom nach dobäi, dass mer de Retour économique hunn, well mer emol eng Kéier Suen ausgi fir Lëtzebuerger Firmen, déi hei Lëtzebuerger Emploi och schafen. An dofir war et eigentlech, fir e Politiker, eng absolutt normal a gutt Léisung.

D'autant plus, wou hei ni dovu geschwat gëtt, mee wou an deem ini, ech weess net wéi et elo an deem Projet ass, vu dass ech en net kennen, mee am initiale Projet och dovunner ausgaangen ass, dass mer nach Suen domadder verdéngen, dass mer 31 Milliounen Euro d'Joer domadder géife verdéngen andeem mer d'Biller verkaufen. Dovu gëtt elo net geschwat. Mee och dat war jo en Deel, en Deel vum Projet. An elo weist mir en Defense-Minister, deen net bereet wär esou e Projet ze maachen, dee sou vill positiv Impakter huet, wann e souwisou déi 400 Milliounen d'Joer muss ausginn. Well en huet kee Choix. E muss se ausginn.

M. Claude Wiseler (CSV).- Mee ech, mir hunn awer e Gesetz vun 2012, wat genau gestëmmt ginn ass, fir ...

M. Étienne Schneider.- Jo.

M. Claude Wiseler (CSV).- ... wann Dir elo sot, ...

M. Étienne Schneider.- Här Wiseler, jo.

M. Claude Wiseler (CSV).- ... et ass normal, ...

M. Étienne Schneider.- An da soen ech lech, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ...

M. Étienne Schneider.- ... nach eng Kéier: Wa mäi Cabinet, déi jo awer all méiglech Zorte Leit do dran hunn, wann déi mir soen: „Dat do ass alles korrekt esou, mir maachen dat esou“, da ginn ech net hin a soen: „O weist mer dat elo nach eng Kéier, elo liesen ech dat awer nach eng Kéier alles no“.

M. Claude Wiseler (CSV).- Jo, also ech sinn net mat där doter Approche, ...

M. Étienne Schneider.- Ech weess dat. Mir sinn do aner Charakteren. Mee et ass awer esou.

M. Claude Wiseler (CSV).- D'ailleurs, wann... Et gëtt vläicht, ech weess net, ech kann lech kee Projet nennen, deen an der Defense richteg gelaf ass. Par contre kann ech lech eng ganz Rei Projeten an der Defense nennen, déi riseg Skandalen scho waren.

M. Étienne Schneider.- Wat? Déi, wat? Déi?

M. Claude Wiseler (CSV).- Déi an d'Weltgeschichte scho riseg Skandalen bruecht hunn. Wat a Frankräich, Belsch, Italien, Spuenien, ...

M. Étienne Schneider.- Ma et ass dat, wat ech virdrun ugedeit hunn.

Et ass dat, wat ech virdrun ugedeit hunn.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Den Här Clement huet nach eng Fro, ...

M. Sven Clement (*Piraten*).- Jo. Well den Här Schneider dat elo nach eng Kéier an d'Spill bruecht huet. An dat am Briefing, dee mir bis elo kruten, och dee vun den héich bezuelten Auditeuren, déi jo anscheinend net jiddwerengem nogelauschtert hunn, obwuel hiren Numm Auditeur jo u sech géif dat viraussetzen. Bref, mir krute gesot, datt iwwert d'Kommerzialisatioun vum Satellitt an och vun deene Biller net konkreet nogeduecht gi wier. Eebe grad well et dës Kéier, au contraire vu LuxGovSat oder vum GovSat besser gesot, hei kee kommerzielle Projet wär, mee e staatleche Projet. Also een, wou deen eenzege Retour on invest, an ech hunn dat mengen ech dräimol, relativ am Ufank schonn, mee fir d'Lescht e Freideg och un d'Leit gestallt an de Retour war ëmmer: „Nee, mir gesinn dat als Contribution internationale, am Zwëschestaatlechen, am Government-to-Government-Beräich un“. Dat ass awer kee monetäre Retour, dee mer géife kréien. Dir hutt eis elo e puermol hei gesot, datt dee Satellitt potenziell eng kommerziell Retombée hätt kéinten hunn. Dofir, wëll ech einfach da vun lech, dee jo, à l'Inception vun deem Satellitt stoung, wëssen: War et am Ufank de Plang, déi Biller kommerziell kënnen ze notzen oder net?

M. Étienne Schneider.- Ech weess net vu wéini un, dass dat geplangt ass. Ech weess just, dass vun deem Dag un, wou mir dee Kontrakt ënnerschriwwen hunn, nämlech am September 2018, mir gesot ginn ass, dass ech de Kontrakt kann ënnerschreiwen, well déi 12 Milliounen, déi feelen, iwwer zéng Joren, also 1,2 Milliounen d'Joer, déi feelen, déi fänke mer op mat deenen, mat der kommerzieller Vente vun 10 % vun de Capacitéiten, déi meng Experten evaluéiert hunn op 31 Milliounen Euro. An dunn hunn ech mer gesot, dunn hunn ech mer gesot: „Wann do 31 Milliounen Euro d'Joer erakommen, an dat ass och nach largement iwwerschatt, da misst et jo zumindest awer duergoen, fir déi 1,5 Milliounen LGS ze decken“. An dofir hunn ech dat eigentlech net weider a Fro gestallt, dass dat dann och esou ka sinn. Dat wäeren, wa 5 % vun deem erakomme wat si virgesinn hunn, da wär et nawell opgaang.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Ech géif da vläicht och nach zwou Froe stellen, well ech sinn nach net bäikomm bis elo. Déi Éischt, déi ass, et ass gesot ginn, also mir hu jo e Projet de loi gestëmmt, oder e Gesetz vun 170 Milliounen. An do läit elo e Projet de loi vir, fir nach eng Kéier Maximum 180 Milliounen nozeschéissen. Da si mer am Ganzen op 350 Milliounen. Wann ech Är Zuele virdru richtig opgeschriwwen hunn, ware mer bei Airbus bei xxx Milliounen. Do ass da verhandelt ginn, fir nach erofzekommen. A bei Thales ware mer op xxx Milliounen. An do hu mer verhandelt, fir

op xxx Milliounen ze kommen.⁶ Wann ech déi doten Zuele kucken, an ech vergläichen déi mat deenen 350 Milliounen, déi mer elo do leien hunn, dann ass mäi Constat, dass am Endeffekt, mat Airbus an Thales ze schaffen, wär et méi bëlleg gi wéi dat wat mer elo um Dësch leien hunn.

M. Étienne Schneider.- Do maacht Der ee gedankleche Feeler. Well mir ware jo nach ëmmer an der Logik, dass déi Antennen op den Härebierg kommen an all déi doten, an dass d'Exploitioun vun der Arméi gemaach gëtt etc., dat wär jo dann och elo ausgelagert ginn.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Mee am Endeffekt wier et dann, wann een dat alles vun haut weess, wier et awer méi bëlleg ginn.

M. Étienne Schneider.- Also, wann ech deen Dag no de Lottoszuele se weess, da weess ech, da wär ech och Gewënner ginn. Mee de Punkt ass einfach deen, dass déi Leit, déi vun Airbus a vun Thales eng Offer gemaach hunn, hunn déi jo gemaach ënnert deene selwechte Prämissen ewéi OHB-I se gemaach huet. Dat heescht, fir genee deeselwechte Produit hu se awer bedeitend méi Sue gefrot. Dofir kann een net elo soen: „En total, wa mer elo déi aner geholl hätten, da wär iwwerhaupt näischt geschitt; da wär alles ronn gelaf a mir séitzen net hei“. Esou ass et jo net.

M. Claude Wiseler (CSV).- Et war zwar net deeselwechte Produit. Well déi aner a sech an hiren Ugebueter, déi se gemaach hunn, warscheinlech mat deenen Indicatiounen, déi se haten, ganz aner Indicatiounen haten an dofir net konnten, ...

M. Étienne Schneider.- Nee. Dann hätte se dat jo gesot, Här Wiseler.

M. Claude Wiseler (CSV).- Mee, ...

M. Étienne Schneider.- Här Wiseler, wann Dir eng Ausschreiwung sollt, wann Dir sollt eng Offer maachen, fir esou e wichtege Projet, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... et war jo, ...

M. Étienne Schneider.- ... Dir sidd Der Meenung, Dir hutt net all, ...

⁶ Les chiffres cités sont soumis à une clause de confidentialité..

(Discussions)

M. Claude Wiseler (CSV).- ... sérieusement dat war en RFI dat hei.

M. Étienne Schneider.- Gelift?

M. Claude Wiseler (CSV).- Normal, en RFI ass net eng Offer. Dir hutt en RFI erausgeschéckt, e Request for information. Dir hutt Informatiounen kritt. An dir hutt e „roughly“ ech weess wat elo d'Déngen, e graffe Präis oder als Äntwert kritt, duerno kënnst en RFP, e Request for proposal, deen hutt Der awer net méi gemaach.

Dir hutt Är Experte gefrot, wien Der dann op Basis vun deenen dräi sollt huelen an déi hunn lech eng Äntwert ginn. Déi Äntwert ass och ganz lëschtég. Mir kruten zwar de Rapport net, mee den Här Bausch huet a sengem Bréif, deen en eis geschéckt huet, huet en d'Konklusiounen do ginn. An de Konklusiounen soen Är eegen Experten: „Dir sollt kucken mat OHB weider ze negociéieren an nëmmen de Kontrakt ënnerschreiwen, à condition datt an deenen Negociatiounen do weesentlech Ännerungen géifen erauskommen a Resultater aus den Negociatiounen erauskommen“. Ech stelle fest, datt d'Resultat vun den Negociatiounen, déi Der gefouert hutt, eng Augmentatioun, ...

M. Étienne Schneider.- Majo, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... vum Präis bedeit huet.

M. Étienne Schneider.- ... an doduerjer, Här Wiseler, konnt ech hei deen Dag duerno, wéi ech gesot hunn: „Et ass gutt, da maache mer dat mat OHB-I, och hei zouversichtlech soen, dass et mat de Suen duergeet. Well meng Leit mir dat do gesot hunn, dass mir sécher eens gi mat deem Präis“. Voilà !

M. Claude Wiseler (CSV).- D'Leit hunn lech, ...

M. Étienne Schneider.- An herno ass et net opgaang, ëm 12 Milliounen op zéng Joer.

M. Claude Wiseler (CSV).- Nee, ...

M. Étienne Schneider.- An du war d'Fro, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... 12 Milliounen, sot Dir.

M. Étienne Schneider.- Jo.

M. Claude Wiseler (CSV).- Do, do, ...

M. Étienne Schneider.- Jo. Mee laut deem, zu deem Zäitpunkt, wou ech ënnerschriwwen hunn, war et fir eis en Delta, dee gefeelt huet vun 12 Milliounen.

M. Claude Wiseler (CSV).- Also ech fannen, ...

M. Étienne Schneider.- An dunn, nach eng Kéier, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... informéieren.

M. Étienne Schneider.- ... 1,2 Milliounen d'Joer. An do huet awer d'Argument gespillt elo kommen, elo kommen déi Walen. Da kënt eng Regierungsbildung. Da kënt eventuell en neie Minister, dee sech erëm muss schaffen. Da gëtt dee Projet esou laang delayed, dass mer ni an nimmer kënnen eis Engagementer vis-à-vis vun der NATO respektéieren. A wann da meng Leit mer soen: „Souwisou kréie mer 31 Milliounen Recetten, mir fannen e Wee, fir dat doten ze decken, entweder iwwert déi Recetten, oder am Noutfall gi mer direkt duerno, wann d'Regierung erëm steet, eng nei Regierung steet, vu dass jo do kloer war a wéi eng Richtung déi Regierung géif goen, nämlech an déiselwecht, war et evident, dass mer dann déi aner Optioun einfach déi hate mat engem Budget supplémentaire an d'Chamber ze kommen an dat dann ze stëmmen. D'Zäit war jo do, fir dat ze maachen.

M. Claude Wiseler (CSV).- Ech ginn dovunner aus, datt am September, wéi Dir de Kontrakt ënnerschriwwen hutt, et nach net kloer war, wat fir eng Regierung géif entstoen, an datt et déiselwecht wär.

M. Étienne Schneider.- Nee.

M. Claude Wiseler (CSV).- Ausser et war alles ofgemaach virdrun, ...

M. Étienne Schneider.- Nee, dat ass, nee, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- ... a priori, a priori, ...

M. Étienne Schneider.- ... nee. Ech hat elo net mat de Russe verhandelt, dass déi eis hëllef, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Exactement.

M. Étienne Schneider.- ... gewannen. ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Also ech sinn do wierklech, ...

M. Étienne Schneider.- Dann hätt ech e bessert Resultat gemaach, Här Wiseler.

Nach eng Kéier: Wéi mir ënnerschriwwen hunn, do hunn ech dat gemaach op ausdrécklech Recommandatioun vun eise Leit, well se sot: „Mir fannen eng Léisung. Mir kréien déi Recetten. Dat geet amplemt duer. A wann net, wann déi nei Regierung steet, da gëtt e Gesetz nogeschoss an dann ass et dat“.

M. Claude Wiseler (CSV).- Also ech hätt et e Minimum fonnt, datt Der d'Chamber informéiert hätt. Dofir hu mer Prozeduren, ...

M. Étienne Schneider.- Här Wiseler, ech menge souguer, wann ech mech net iren, war déi Reunion hei, wéi dat hei gestëmmt ginn ass, war dat déi lescht Chamberssitzung owes spéit. Wësst Der wivill Leit dann nach hei sëtzen? Esou vill wéi elo! A wësst Der wat se alleguerte soen?

Mme Diane Aehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Jo.

M. Étienne Schneider.- Jo a virun allem: „Maach elo virun a komm net nach hei laang däi Projet zielen“.

M. Claude Wiseler (CSV).- Dann hätt Der jo de Jo ouni Problem kritt.

M. Étienne Schneider.- Gelift?

M. Claude Wiseler (CSV).- Dann hätt Der jo de Jo ouni Problem kritt, wann Der et gesot hätt.

M. Étienne Schneider.- O ben, esou ass et jo net.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Ech hätt nach Froen. Wie war bei Iech am Ministère déizäit zoustänneg fir deen dote Projet? War dat just den Här Heck oder waren do méi Leit derbäi.

M. Étienne Schneider.- Den Här Heck war de Chef vum Ministère. Hien huet dat koordinéiert am direkte Kontakt mat mir. Hien huet awer mam Här Beaudot geschwat, geschafft, pardon, zum Deel mat der ganzer Ekip. Ech weess awer net, wéi hie sech do intern opgedeelt huet. Den Här Beaudot, par exemple, hunn ech ni selwer ze gesi kritt an deene Reuniounen.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Nee. Dat huet hien eis och, ...

M. Étienne Schneider.- Dofir

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- ... esou gesot, dass hien Iech ni ze gesinn, ...

M. Étienne Schneider.- Jo. Also, wann ech e muer begéinen, wéisst ech net wien et wär.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Jo. An da wéilt ech, ...

M. Étienne Schneider.- Ech hunn awer seng Notte gelies.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- A. Ech wéilt Iech awer dann nach eng aner Fro stellen. Vun Dezember 2018 u war jo den Här Bausch Minister, also fir d'Defense. An hien huet jo du bei eis an der Kommissioun zumindest gesot, dass hien dunn ugefaang huet den Dossier ze entdecken, an dass e gemierkt huet, dass et mat deene Suen, mat deenen 170 Milliounen net géif duergoen. War dat doten eng Kéier iergendee Sujet an engem Regierungsrot? Oder war dat eng Kéier e Sujet an enger Diskussioun, déi Dir à part mam Här Bausch hat? Oder war dat ni e Sujet an Dir sidd eigentlech e bëssen aus alle Wolleke gefall wéi Dir op eemol an der Press matkritt hutt, dass den Här Bausch mat esou engem Dossier an dës Kommissioun komm ass.

M. Étienne Schneider.- Also ech, ech hunn iergendwann an deem Joer, wou ech dann nach an der Regierung war, ouni Defense-Minister ze sinn, hunn ech matkritt, dass et do Problemer

gëtt. Hu mech awer, hunn awer net weider do op en Detail insistéiert. An dee Montant, deen do eraus, deen hunn ech eréischt héieren effektiv wéi ech net méi Minister war. An ech hunn och zënterhier näischt héiere vum aktuelle Minister firwat dat soll esou sinn.

Voilà !

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Den Här Bauler.

M. André Bauler (DP).- Just eng Berichtigug maachen. Dir sot, Här Minister, den Här Heck war Chef vum Ministère, mee eigentlech waart Dir jo de Chef.

M. Étienne Schneider.- Gitt emol dovun aus. Jo.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Wësst Der elo alles, wat Der vum Här Schneider wësse wollt betreffend dësen Dossier?

Une voix.- (...)

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Wann der d'accord wäert, géife mer nach kucke fir d'Leit vun LGS kommen ze loosse. An nach de General vun der Arméi, deen deemools mat am Coup war. An dann och déi Leit, déi déi Etüd gemaach hunn iwwert d'Faisabilitéit vun der Implantatioun vun den Antennen zu Dikrech. Da géife mer kucken, fir déi Leit ze kontaktéieren an da géife mer déi och komme loosse.

M. Claude Wiseler (CSV).- Madamm Presidentin, ech hätt awer och nach gär déi Dokumenter, déi mer gefrot hunn. Mir kruten der eng Rei geschéckt. Et feelen der awer nach eng Rei. Ech menge mir missten déi Lëscht nach eng Kéier maachen.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Ech mengen da maache mer mir nach eng Kéier e Bréif, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- bräichten an der Kommissioun, ...

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- ... un de Ministère.

M. Étienne Schneider.- Wann ech lech e gutt gemengte Rot ka ginn : Wann Der déi Reunioun do maacht, rufft och nach eng Kéier den Här Heck derbäi. Well Dir wäert gesinn, dass, an dat ass eppes, wat all Defense-Minister och weess, dass de Relationnel tëscht der Direction de la Défense an dem Etat-Major net ëmmer deen allerbeschten ass, dass déi net ëmmer Partner im Geiste sinn.

M. Claude Wiseler (CSV).- Dofir lauschtere mer gär d'Direction de la Défense op där enger Säit an den Etat-Major op där anerer Säit.

M. Étienne Schneider.- Gelift? Pardon?

M. Claude Wiseler (CSV).- Dofir lauschtere mer gär déi eng an déi aner. Net onbedéngt ëmmer zesummen.

M. Étienne Schneider.- Jo. Ben, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Duerno zesummen.

M. Étienne Schneider.- Wann Der wëllt Transparenz kréien an lech e richtig Bild maachen, dann hätt Der besser, Dir géift déi zwee beieneen héieren. Mee bon, Dir sidd fräi ze maachen, ...

M. Claude Wiseler (CSV).- Do sinn ech mer zwar net, ...

M. Étienne Schneider.- ... wéi Der wëllt.

M. Claude Wiseler (CSV).- ... O, do sinn ech mer zwar net sécher.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Här Wiseler, dat gëtt awer... dat gëtt awer...

M. Claude Wiseler (CSV).- Dat ass richtig. Mee heiansdo ginn Aussoen net gemaach, wann aner Leit dobäisetzen.

Interruption

M. Claude Wiseler (CSV).- An dann ass et och, jo, ...

Interruption

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Jo. Mir kënnen natierlech och den Här Heck an den Här Feidt zesummeruffen als fréiere President vun LGS an als aktuelle President vun, ...

Une voix.- Aaaaa.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- ... LGS.

M. Claude Wiseler (CSV).- Also ech géif, ...

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Dat gëtt

M. Claude Wiseler (CSV).- ... ech géif och nach gär awer effektiv, wann den Här Bausch kënnt jo den 13. mat enger ganzer Rei Donnéeën, déi en eis versprach huet an déi mer da kréien, do sinn natierlech och eng ganz Rei Froen nach ze stellen, déi haut awer mat, mat villen, ville, ville Fragezeichen dostinn.

....

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Här Schneider, da soe mir lech villmools Merci, dass Der lech de Mëtteg awer, ech géif soen, bal dräi Stonnen Zäit geholl hutt.

M. Étienne Schneider.- Ech hu gutt Zäit a mengem neie Liewen.

M. Claude Wiseler (CSV).- Dir kommt nach gär zréck.

Mme Diane Adehm *Présidente de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire.*- Majo da wënsche mer lech nach all Gutts fir déi vill Zäit, déi Der hutt. An ech soen de Membere vun der Kommissioun Merci, respektiv deenen, déi bliwwe sinn och Merci, dass der bis zum Schluss bliwwe sidd.

Mir gesinn eis d'nächst Woch fir d'Chantiere vu Bâtiments publics, Ponts & Chaussées an dann den 13. gesi mer eis erëm mam Minister Bausch zesumme fir de Volet financier vum Satellitt ze maachen. An denkt drun, dass de Minister Bausch gefrot huet, dass mer eis solle mindestens zwou Stonnen huelen, fir ze vermeiden, dass et eis esou geet wéi haut. Merci.

2. Divers

Aucun sujet n'a été abordé sous ce point de l'ordre du jour

* * *

Luxembourg, le 12 juillet 2020

La Secrétaire-administratrice,
Francine Cocard

La Présidente de la Commission du Contrôle de
l'exécution budgétaire,
Diane Adehm